

amiga

měsíčník pro uživatele počítačů amiga

20 kčs - 9/92

Představujeme:
Reflections
Deluxe Paint IV
DynaCADD

1
abc

A large, stylized lowercase letter 'a' is positioned at the bottom center of the page. It is composed of a grid of small squares, creating a halftone or dot pattern effect. To the right of this 'a', the letters 'b' and 'c' are also rendered in a similar dot pattern style. Above these letters, the number '1' is centered, suggesting a sequence or version.

Představujeme

Charon Software Ltd.

V dnešním čísle Vám představíme hru "Poklad zlatých slunci", která vznikla v moravské softwareové firmě Charon Software Ltd. Vývoj a výroba software vyžaduje velmi mnoho finančních prostředků, které tato firma zajisté k dispozici neměla. Přesto její hra dosahuje slušné kvality a prodejní cena programu je velice nízká, proto předpokládáme její rozšíření po celém Československu.

Autoři programu si uvědomují, že jejich produkt nedosahuje kvalit produktů zahraničních firem, ale první kroky jsou vždy nesmírně těžké. Myslíme si, že by si tato

firma zasloužila pozornost distribučních firem dovážejících počítače Commodore, a za jejich finanční pomoci by konečně mohlo vzniknout kvalitní domácí software.

Přejeme firmě Charon Software Ltd. mnoho prodaných kopií a hlavně chuť do další činnosti.

Jiří Prózr

Omlouváme se našim čtenářům za opožděné doručení našeho časopisu č.8/92. K časovému posunu došlo vlivem čerpání dovolené v tiskárně. Věříme, že již další opoždění nebude a ještě jednou se omluváme.

Redakce

IMPRESSUM

(c) 1992 "amiga - měsíčník pro uživatele počítačů amiga." Nevyžádané příspěvky se nevracejí.

Ročník III. Cena 20 Kčs. Reg. č. MK ČR 5281. MÍČ 46067.

Vydavatel: Jiří Prózr

Šéfredaktor: Tomáš Stibor Jazyková úprava: Dr. Daniela Háková, Hana Lutonská

Obálka: Iva Flálová Layout: DANSY Tisk: NEOSET

Podávání nevinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha č.j. 10183 ze dne 25.9.1991

Redakce: Italská 29, 120 00 Praha 2 Inzerce, informace a předplatné: Italská 29, 120 00 Praha 2

Poklad zlatých sluncí

Charon Software Ltd. 1992

"Sláva! Hurá! Otvírejte šampaňské! Budeme oslavovat. První původní česká (rozměj moravská) počítačová hra pro počítače Amiga a kompatibilní je na světě!", chtělo se mi volat z okna (vede do dvora) tak, aby to věděl celý svět, hned poté, co jsem se dozvěděl o produkту firmy Charon Software Ltd. Má to prý být nějaké boží adventure. Vzápěti jsem se ale opět uklidnil a upamatovav se na rčení o chvíle dne před večerem a o hopkání bez skákání, jsem o této novině nezpravidl ani naši sousedku o níž je známo, že informace jí sdělené se dovíd víc lidí, než kdyby byly rozhlášeny na václavském náměstí v pěti světových jazycích a slovenčině megafonem.

I zasedl jsem tedy k přítelkyni, dal své synapse dohromady s jejimi polovodiči a společně jsme se koukli našemu prvnímu hernímu kousku na zoubek. (Popravdě řečeno jsem si nejdříve prostudoval 19-ti stránkový návod a teprve pak zasedl ke stolku s amigou). Zde jsou mé první i druhé dojmy: První, co člověku u každého výrobku padne na první pohled do očí a co upoutá jeho pozornost je určitě lákavý obal. Poklad zlatých sluncí (dále jen Poklad) je distribuován zasláním na dobríku. Z toho plyne, že barevná krabička s vyobrazením napínavých klíčových scén a stručnou charakteristikou chybí, což však nikterak nevadí. Důležité totiž je, co nalezneme uvnitř. Tak již tedy otvíráme, chvílka překvapení ... a již na nás vyskakuje registrační karta, licenční ujednání a jako popelka vzadu cudně vykukuje i disketa (No-Name či Basf - záleží na vaší objednávce a tudiž i ceně), která je spolu s návodem hermeticky uzavřena v neprodyšném obalu z PVC. Kvalita balení je tedy na docela slušné úrovni.

Po rozříznutí PVC obalu nás samozřejmě upoutá nejdříve návod. Jeho zpracování ve formátu A5 programem Pro Write V3.0 je vcelku povedené (neschází mu ani černobílé obrázky) a k dokonalosti mu už chybí jen dvě věci - lépe rozvržený Layout (osamělé řádky tzv. sirotci a vdovy na jinak prázdné stránce mohou působit na někoho silně neesteticky) a laserový tisk (těch - odhaduji - 9 jehliček je žalostně málo, ale to asi předbíhám dobu, nebo ne?).

K obsahu a rozsahu návodu nemám žádné připomínky - firma Charon Software Ltd. v něm děkuje všem kdož s ní kdy přišli do styku a zároveň představuje nejen sebe a hru (konečně máme jistotu, že se jedná o adventure), nýbrž i své plány do daleké budoucnosti.

Vkládáme disketu do driveru a už se to nahrává a loudí. Chvíli nato se dovdáme, kdo za celým projektem vlastně stojí, a několik sekund poté nás už vítá strýček Skrbík ve svém domě (obrázek, za který by se nemusel stydět ani Disney). Nyní stačí již jen kliknout myškou (hra se hraje jen myší), překonat ochrannou barieru proti pirátům a dál vše záleží jen a jen na VÁS. Na neutrálním podkladu (co jiného než symboly \$) se nalézá hlavní obrazovka (barevné provedení ála WorkBench 2.0) se dvěma okny (na rozdíl od WB-oken jsou nehybná).

Okno č.1 je tzv. grafické a zabírá "severozápadní" čtvrtinu obrazovky. Zde se objevují jednotlivé grafické scény (něco jako u De-javu), které jsou zpracovány v 32 barvách. Na první pohled nic moc, ale uvědomíme-li si, že grafik měl k dispozici jen myš (o scanneru si pří nechává v noci zdát), je nutno říci, že odvedl práci, za kterou se nemusí stydět.

Okno č.2 - textové, zabírá celou "jižní" polovinu obrazovky. Zde vám program vtipně (občas užívá i "kameňáky"), ale hlavně česky (nikoliv česky) popisuje prostředí, kde se nalézáte a co vše vidíte.

"Severovýchodní" čtvrtka obrazovky je vyhrazena ovládácím ikonám - pro každou činnost jedna. K dispozici máte tyto činnosti: Prozkoumání, sebrání, zahodení a použití objektu, dále pak inventář, chůzi, zapnutí/vypnutí zvuku, uložení stavu hry a ukončení hry.

Můj první dojem z orientace po obrazovce a z ovládání byl velmi kladný (anglosasov by řekli, že program je velice friendly). Ovšem po chvíli hraní jsem zjistil, že chůze je velmi únavná. Člověk nejdříve musí kliknout na ikonu nohy a pak teprve zvolit směr pochodu (třeba sever) - to jsou celkem dvě kliknutí. A nyní si představte, že jdete po silnici, která je rozdělena na deset částí, k svému tresoru. Dojdete na konec a zjistíte, že si nepamatujete číslo od sejfu, musíte se tedy vrátit na začátek a potom jít znova zpět. Úff, to se mezitím uklikáte k ruční protéze. Výhodnější by

určitě bylo, kdyby byla na obrazovce zobrazena směrová růžice a hráč by klikal rovnou na světové strany. Co se týká dojmů ze hry, musím říci, že jsou veskrze dobré a kladné. Až najeden. Každý předmět který naleznete (a je jich tam spousta) můžete vzít (nebo se o to alespoň pokusit). Ale pozor, pokud se ho chcete zbavit, nezbývá vám nic jiného, než jej zahodit. Pak jej ale už nikde nenajdete.

U každé hry je důležitá její obtížnost neboli hratelnost. Poklad se hraje vcelku dobře, jen kdyby, jak jsem již řekl, Skrbík předměty vztoky nezahazoval, ale pokládal.

Karfi

Nechtělo se mi věřit, ale byl jsem nucen smířit se s myšlenkou, že první česká hra na počítači Amiga je na světě. Vypadalo to asi takhle. Jednou se mi dostala do rukou obálka od mého kolegy. Že by nějací separatisté? Chvatně jsem rozbalil vnější papírový obal a co jsem neviděl. Další obal, tentokrát z PVC, zpoza jehož téměř nepřehledných stran na mě vykukoval jakýsi bílý sešitek. "Co to asi je" pomyslel jsem si a prudce odstráhl jeden z okrajů. A tu jsem jej spatřil. Co to asi mohlo být, že. Ti co hádali manuál jsou opravdu dobrí.

Jak se ta hra ale jmenuje, no vždyť je to tu napsané. No přece "POKLAD ZLATÝCH SLUNCI". Ale co je to tu napsáno dál pomyslel jsem si a zaostřil pod spodní okraj obrázku. Charon software. Hmm, neznám, že by to byli nějací přímí potomci řeckého Charona. To asi dost těžko, neboť by nejspíš nepředstavovali softwareovou firmu, ale první soukromý pohřební ústav.

Tak a teď již k vážné práci. Nejprve jsem si jednohlasně odhlasoval, že si jen tak přeobsknou manuálek, a pak už hurá za tím pokladem. Hned na úvod mě zaujali slova o ochraně autorských práv. Celé poučení končí asi takto. "Kdo program ukradne, tomu ať ruka upadne", toť heslo naší firmy.

Celý tento program byl vytvořen v jazyku Amos, takovým černým koněm na počítačovém nebi. Je sice pomalejší, ale na adventure se hodí měrou vrchovatou. Grafika, jak jinak, byla vyrobena pomocí programu Deluxe Paint 4.

Pak následuje jakési představování firmy. Ale teď, neboť neohlásil mluvit (resp. psát) sám, přenechám také trochu prostoru této firmě.

Úvod do hry začíná asi takto:

Jak začít? Bylo, nebylo ...? To snad ne?

Začnu raději takhle:

V poklidném městečku, jež se zove Kačerov, žili a asi žijí dodnes Kačer Skrbík, Kulík, Dulík, Bulík, sluha Johan, Rampa, malá Kačka, pořádku milovná paní Čvachtová, no a také kdo jiný než Rafani a Kačer Hamoun. Všichni žili zpoklidným životem.....bla....bla....bla....až....jednou?

Celá hra a hlavně ovládání je zde popsáno a proto se jím dálé nebudu zabíhat. Mě osobní dojmy.

Hlavní chyba, které se autoři dopustili je v ovládání. Dovolují si tvrdit že úplně pozapoměli na hráčovu logiku. Hlavním kámenem úrazu je např odhazování předmětu. Najdeteli nějaký předmět, pak jej musíte okamžitě použít, neboť za chvíli vše neunesete a budete nuceni nějaký předmět odhodit. To znamená, že už se s ním v další hře můžete rozloučit. Jinými slovy musí se vám vše dařit napoprvé. Dalším bodem je poté komunikace. Vše co se v místnosti nachází, je předem nalezeno, nebo alespoň upozorněno, což dle mého názoru ubírá na zajímavosti.

Ted' také kousek té chvály: Celkem vzato hra vypadá na první pohled opravdu dobře. Osobně si myslím že je uspěchaná a nedotažená.

Velice se mi líbil postup autorů proti pirátům. Nepřistoupili k tomuto nebezpečí až zase tak odevzdaným dojmem a pokusili se vytvořit jakousi kodovací tabulkou dle přiloženého manuálu. Nutno dodat, že zhodnotit kopie devatenácti stránkového manuálu rozměrů A5, není zase takový problém. Co dodat na závěr !!!

Je dosti možné, že o této firmě ještě uslyšíme v pozdější době. Tento program jistě nevznikal v prostředí milionářské firmy, a proto i po finanční stránce má tento program veliké rezervy.

Doktor

Adresa na níž si můžete hru "Poklad zlatých sluncí" objednat:

Charon Software Ltd.

Daniel Linnert

Hložkova 1374

Otrokovice

765 02

nebo: Charon Software Ltd.

Josef Doležal

Kollárova 477

Napajedla

763 61

Cena hry na disketu NoName 79.- Kčs

Cena hry na značkové diskety 89.- Kčs

REFLECTIONS

Milos Rokousky

Část 5.

Lom světla: Světlo, které prochází povrchem a je jím lámáno.

Vlastní světlo: Světlo, které vychází z povrchu materiálu.

Index lomu: Hodnota, která udává index lomu materiálu.

Nakonec musíte nadefinovat lesk materiálu, který má velký vliv na výslednou podobu.

Vzor je také velice důležitý pro výsledný vzhled materiálu. Jako základ pro vzor slouží obrázek v IFF-formátu.

Tyto tři základní kameny materiálu můžete různě editovat a z nich pak dávat dohromady nové a nové materiály.

Po spuštění nezná Construct žádný materiál ani žádný povrch. Základní knihovnu materiálů lze nahrát pomocí funkce LoadMat v menu Projekt (viz. dále).

EditMat/NeuMat

Obě funkce jsou vlastně témaž to samé. Jestliže zvolíte EditMat budete editovat již existující materiál, jestliže zvolíte NeuMat, budete vytvářet nový materiál.

Jak již bylo zmíněno, skládá se materiál z barvy, povrchu a vzoru. Barva a povrch jsou pro definici materiálu nutné, vzor může být vynechán.

Zvolte EditMat/NeuMat, zobrazí se okno s následujícími částmi:

V obdélníku označeném Name je zapsán název materiálu. Definujete-li nový materiál, je tam zapsáno nichts. "Klikněte" na tento obdélník a editujte název.

V dalším obdélníku označeném Oberfläche zadáváte název povrchu materiálu. Jestliže editujete nový materiál je zde zapsáno nichts_oberfl. "Klikněte" na toto pole, Construct vypíše seznam všech povrchů, které zná, vyberte požadovaný povrch a jeho název bude zapsán na místo starého.

V poli Textur je zapsán název vzoru. U těch materiálů, které vzor nemají je zde zapsáno keine Textur. Chcete-li zadat vzor, "klikněte" na toto pole, Construct zobrazí seznam všech vzorů, které zná, zvolte požadovaný vzor a jeho název bude zapsán na místo starého.

Vpravé časti okna se nachází čtyři svislé sloupce.

Pomoci těchto sloupců můžete měnit základní barvu materiálu. V prvních třech měníte jednotlivé barevné složky této barvy (R-červená, G-zelená, B-modrá). Pomoci čtvrtého můžete změnit jas této barvy. Ke změnám používejte levého tlačítka myši. Barvu můžete průběžně sledovat v poli nad těmito čtyřmi sloupcí.

V pravém horním rohu se nachází pole označené copy. "Kliknutím" na toto pole můžete kopírovat materiály. Construct vypíše seznam známých materiálů, zadejte myší název materiálu, který chcete zkopirovat.

Jste-li se změnami spokojeni, zvolte heslo fertig vlevo dole. Construct se optá, zda-li má opravdu provést uvedené změny.

Matweg

Zde můžete materiál opět vymazat. Vymažete-li materiál, který je již přiřazen nějakému objektu, získá tento objekt automaticky materiál nichts. Materiál nichts nelze vymazat.

NeuOb, EditOb

Stejně tak jako jsou si podobné funkce NeuMat a EditMat, tak jsou si podobné i tyto dvě funkce. Pomoci EditOb editujete již existující povrch. NeuOb slouží k vytváření nových povrchů.

S použitím těchto funkcí definujete povrch pomocí jednotlivých faktorů, které byly popsány na začátku této části. Zvolte NeuOb/EditOb, zobrazí se okno s následujícími částmi:

Velké pole je graf, který zobrazuje intenzitu lesku v závislosti na úhlu odrazu. Prohlédněte si grafy již nadefinovaných povrchů a během krátkého času poznáte, jak se liší graf pro matný povrch od grafu pro povrch lesklý.

Křivku lze měnit velice jednoduše pomocí myši. Najedte myší doleva na počátek křivky, stiskněte levé tlačítko myši, držte tlačítko stále stisknuté a kreslete směrem doprava novou křivku.

S poli, která jsou označeny fertig a Name se pracuje stejně jako u definice materiálu (viz. výše).

Při výpočtu výsledného obrázku skládá Reflections barvu dané části povrchu na základě čtyř částí (vlastně pěti, jestliže se připočítá graf lesku):

Difúzní barevná složka (Df): Tato složka vznikne složením základní barvy materiálu a barvy světelného zdroje.

Zrcadlící se složka (Sp): Tuto složku udává paprsek, který dopadá na povrch v úhlu odrazu. Složka je aktivní u odrážejících povrchů.

Lámaná složka (Br): Tato složka určuje barvu lámaného

paprsku, který prochází dále materiálem. Složka je aktivní, jen jedná-li se o průhledný materiál:

Vlastní světlo (L): Tato složka se opět vytváří ze základní barvy. Zde se však nebírá v úvahu barva světelného zdroje. Pomoci ní můžete simulovat svítící tělesa. Nejde však o pravý zdroj světla, protože nevytváří stíny.

Index lomu (BI): Tato hodnota určuje, jak hodně se bude paprsek procházející povrchem lámat. Z toho vyplývá, že se týka pouze průhledných materiálů.

Jednotlivé složky budou složeny dohromady. Jejich součet musí být vždy roven jedné (to ale zajišťuje Construct automaticky). Chcete-li vytvořit například povrch kamene, nastavte faktory Sp, Br a L na nulu, protože kámen nemůže nic odražet a ani jím nemůže světlo procházet. U povrchu zrcadla se bude DF blížit nule a Sp dominovat. Br bude hlavní složkou u skleněného materiálu.

Tyto složky můžete měnit pomocí sloupců vpravo dole. Úplně vpravo se nachází sloupec, který udává index lomu. Je-li sloupec na maximu, nebude procházející paprsek vůbec lámán (projde nezměněn). Je-li sloupec na minimu, budou paprsky lámány ve velkém úhlu.

Pomoci hesla copy vpravo nahore můžete povrch zkopirovat. Tato funkce je užitečná, chcete-li vytvořit nový povrch na základě již existujícího. Po "kliknutí" na copy se Construct zeptá, který povrch má zkopirovat.

Obweg

Pomoci Obweg můžete povrch vymazat. Je-li vymazávaný povrch součástí nějakého materiálu, Construct vymazání neprovede.

Vzory (textures)

Nyní se dostáváme k práci se vzory. Tato část je asi nejobtížnější z celého programu. Co se nezkazilo dříve, může se velice snadno zkazit teď. Naučte se pracovat nejprve z celým Constructem, než se pustíte do této kapitoly.

Možná si řeknete, k čemu jsou ty vzory, když s nimi můžete jenom vše pokazit. Vzory poskytují takové možnosti, že stojí zato, osvojit si práci s nimi (i když to nějaký čas bude trvat). Ale teď už k věci:

Mějme obrázek ve formátu IFF. Při použití tohoto obrázku (obrázek musí být uložen v direktoráži "Ref:reflections/text") jako vzoru bude na objekt umístěn místo základní barvy (viz. výše). Pomoci vzoru může mít objekt na každém místě úplně jinou barvu. Je očividné, že s tímto se dají konstruovat velice realistické scény. Můžete například naprojektovat dům postavený celý z cihel, na zed' můžete pověsit obraz. Dvě základní výhody vzoru jsou:

Velice realistické scény, protože pomocí vzoru je možno zobrazit na povrchu objektu i ty nejmenší detaily.

Úspora objektů. Pomoci vzoru lze simulovat některé (menší) objekty.

Typy zobrazení vzorů

Vzory mohou být na objekt zobrazeny různě. Reflections rozeznávají tři způsoby zobrazení:

1. Ploché zobrazení

Toto je nejnámější a nejpoužívanější typ zobrazení. Vzor je na objekt jakoby promítnut diaprojektorem. Z toho vyplývá, že když se vzor nebude promítnout na plochu rovnoběžnou se vzorem, bude vzor na objektu více či méně zkreslen.

2. Kulové zobrazení

Tento typ si můžeme nejlépe představit jako například zobrazení ploché mapy (vzoru) na glóbus (objekt). Vzor tentokrát není na objekt promítán. Je zpracován tak, aby byl zobrazen na kouli věrohodně.

3. Rotační zobrazení

Toto je varianta předchozího zobrazení. Zde je vzor srolován do válce okolo rotačního objektu a pak promítan na tento objekt.

Nejlepší výsledky dosáhnete, budete-li používat ploché zobrazení na rovné plochy, kulové zobrazení na koule a rotační zobrazení na rotační objekty. Máte však zcela volnou ruku. Můžete experimentovat a vyzkoušet například, jaký je výsledek plochého zobrazení na kouli.

Kromě typu zobrazení vzoru může být nastavené také umístění vzoru a jeho velikost na objektu. Na počátku jsou nastaveny umístění a velikost tak, aby vzor pokryl přesně celý objekt. Toto však můžete libovolně měnit. Například můžete zmenšit vzor a umístit ho doprostřed strany objektu, nebo ho zvětšit a použít jen jeho část.

Zadání materiálu se vzorem

Materiál se vzorem přiřadíte k objektu podobně jako materiál bez vzoru. Zvolte heslo Material v menu Körper. Vyberte požadovaný materiál ze seznamu (pro odlišení od normálních materiálů jsou názvy materiálů se vzorem jsou v seznamu zobrazeny červeně). Teď už to začíná být složitější. Nejprve bude chtít Construct vědět, které ze tří druhů zobrazení má být provedeno (Flächenploché, Kugel- kulové, Rotation- rotační).

Zadáte-li ploché zobrazení, pokračujte takto: Zobrazí se červený obdélník, který reprezentuje vzor daného materiálu, a pokrývá zadaný objekt. Tak jak tento vzor nyní na objekt umístíte, tak bude promítan na objekt při výsledném výpočtu. Jste-li v pravoúhlém zobrazení promítá se z té strany, ze které je zobrazení nastaveno. Jestliže je nastaveno perspektivní zobrazení, promítá se vzor na objekt automaticky shora. Chcete-li změnit umístění vzoru na objektu, přemístěte pomocí myši obdélník na požadované místo. Pomoci myši lze také změnit délku stran obdélníka a tím zároveň vzor zmenšit nebo zvětšit.

Pokračování příště.

WRITE APPETIZER

Zdeněk Černoch

Význam jednotlivých povelů :

Vlevo nahoře.

- Druken auf - Tisk na
- Drucker - Tiskárna
- Disk: - Disketa

Vlevo dole.

- Dokument-Optionen - Volba dokumentu
- Anzahl der Kopien - Počet kopií
- Zeilen Pro Seite - řádků na straně

Vpravo nahoře.

- Druckweise der Seiten - Způsob tisku na stranách
- Beide Seiten - obě strany
- Links einzeln - vlevo jednotlivě
- Rechts einzeln - vpravo jednotlivě
- Seitenbereich - Soubor stran
- Ganzes Dokument von Seite bis Seite - Celý dokument od strany do strany

Vpravo dole.

- Zeilenabstand - řádkování
- Einfach - Jednoduché
- Doppelt - Dvojité
- Dreifach - Trojité

- OKAY - potvrzení volby
- ABBRUCH - zrušení volby

Dokument tisknout : (Dokument drucken - "Drucken auf...")

Nalézá se vlevo nahoře. Jsou dvě možnosti. Pokud chcete text vytisknout na tiskárně, není potřeba nic měnit, protože ovladač je připojen. Pokud chcete uložit text na disketu, zvolte funkci DISK:. Objeví se requestr pro výběr dat a objeví se seznam stávajících souborů. Nyní máte možnost zadat jméno Vašeho souboru. Tisk souboru na disketu se neshoduje s funkcí ukládání souboru. Při ukládání dokumentu se všechny speciální kódy, které používá WRITE, zůstávají, ale při tisku na disketu se odstraňují. Takže text je uložen pouze s kódem RETURN. Výsledek se nazývá ASCII - data. Tato volba je výhodná pro dálkový přenos souboru nebo pro konvertování dat do jiného textového editoru.

Možnosti dokumentu : (Dokument-Optionen)

Zde se nastavuje počet kopií pro tisk a řádky na stránku.

Počet kopií navolte kliknutím na okénko nad

názvem - Anzahl der Kopien - (počet kopií) nebo pomocí kombinace AMIGA + X.

Volba stránkování - (Zeilen Pro Seite) - nám určuje počet řádků na formulář.

Způsob tisku na stránku : (Druckweise der Seiten)

Nachází se v pravé části okénka nahoře. Nastavena je volba OBĚ STRANY (Beide Seiten). Při tomto nastavení bude tisk probíhat stránku po stránce. Pokud chcete tisknout na zadní stranu, volte VPRAVO JEDNOTLIVÉ (Rechts einzeln). Při tisku dokumentu bude přeskročena každá druhá stránka. Jakmile skončíte vytisknění předních stránek, vyjměte papír z tiskárny, otočte jej a vložte zpět. Navolte volbu VLEVO JEDNOTLIVÉ (Links einzeln). Nyní budou tištěny strany, které byly vyneschány.

Soubor tisku : (Seitenbereich)

Přímo pod volbou ZPŮSOB TISKU STRAN (Druckweise der Seiten) se nachází volba rozsahu tisku. Pokud chcete vytisknout celý dokument, ubezpečte se, že jste zvolili volbu - CELÝ DOKUMENT (Ganzes Dokument). Chcete-li tisknout vybraný úsek stran, musíte určit na které stránce chcete začít. Rovněž musíte určit, na které stránce chcete tisk ukončit.

Pokud chcete tisknout druhou stránku, zapište do okénka OD STRANY (von Seite) číslici - 2 a do okénka DO STRANY (bis Seite) rovněž číslici - 2.

Řádkování : (Zeilenastand)

Poslední volba se nalézá v pravém dolním rohu.

Zde můžete určit, zda Váš dokument má být vytiskněn s JEDNODUCHÝM, DVOJITÝM, TROJITYM řádkováním.

Po ukončení voleb v tomto requestru pro tisk se přesvěťte, zda je tiskárna připravena a klikněte na políčko OKAY. Tím potvrďte zahájení tisku. Tisk bude zahájen.

Pokud si nepřejete tisknout, zvolte funkci ABBRUCH, řízení se vrátí zpět do programu editoru.

Zvukový efekt :

Tato volba uvede do provozu zvukový efekt při psaní na klávesnici. Pokud je funkce zvolena, symbol je zobrazem inverzně. Opětovným navolením se zvukový efekt zruší.

Statistika : (Statistik-Funktion)

Pokud kliknete na tuto funkci, objeví se requestr statistiky, na kterém se ukáží všechny informace o dokumentu, který právě zpracováváte.

Na levé straně vidíte heslo - TABULKA DÉLKÝ SLOV A ČETNOSTI - (Wortlangen-und Häufigkeits-Tabelle), zde je formou diagramu znázorněno jak často jste

používali slov o jednom; dvou, třech, atd... písmenech. Toto počítání je až do 15 a více. Pokud jste v textu použili často dlouhá slova, můžete se při psaní pokusit používat jednodušší výrazy. Vylepšíte tím srozumitelnost textu. Vpravo nahoře se nachází samotná statistika pod názvem - (Statistik), která udává kolik písmen, slov, vět, odstavců a stran je ve vašem dokumentu uvedeno.

V dolní části těchto údajů se nalézá hodnocení SROZUMITELNOSTI (Verstandlichkeit). Zde je na prvním místě uvedena hodnota TVORBA (Bildung), která má vést ke srozumitelnosti Vašeho textu. Tato hodnota je zpracována systémem -GUNNING-INSTITUT- a vztahuje se jen na anglické texty. Toto číslo odpovídá stupni vzdělanosti. Toto hodnocení je pouze vodítkem, které se nemá brát doslovňě.

Hodnota - SLOV VE VĚTĚ (Wrtr/Satz) - Zde se uvádí počet slov ve větě a jejich průměr. Vysoká čísla ukazují na výskyt komplikovaných vět.

Requestr statistiky se opouští pomocí symbolu UZAVŘÍT (Schliesssymbol), který se nachází v levém horním rohu jako čtvereček s tečkou uprostřed. Kliknutím na tento symbol se vrátíme k hlavnímu programu na obrazovce.

Časová funkce : (Zeit-Funktion) .

Pokud kliknete na tuto funkci, uvede program WRITE na pozici kurzoru časový údaj. Hodiny se nastavují v podprogramu "PREFERENCE", který je součástí WORKBENCH 1.3.

Datová funkce : (Datum-Funktion)

Tato funkce nám vypíše na pozici kurzoru aktuální datum. Tak jako u funkce ČAS, tak i zde musí být nastavena hodnota v podprogramu PREFERENCE. Jaký formát zobrazení bude použit, to si zvolte pomocí voleb (Befehlsmenu), kde je volba FORMÁT DATUMU (DatumsFormat).

Normální text : (Text normal).

Tato funkce slouží k zrušení volby znakových sad, jako tučné (Fett), kurziva (Kursiv) ve vyznačeném textu. Pokud jste použili FETT - tučně v psaní textu a přejete si toto změnit, vyznačte si text a klikněte myší na tento symbol.

Zvýrazněné znaky (tučně) :

Pokud si přejete psát zvýrazněnou znakovou sadou, klikněte na tento symbol klávesou myši. Vše co nyní budete psát, bude zobrazeno tučně. Opětovným kliknutím na tento volbu se text vrátí do původní podoby. Pokud chcete doda-

tečně určitou část textu změnit na zvýrazněný tisk (tučně), vyznačte si text a klikněte na tento symbol.

Text kurzivou : (Text kursiv).

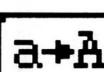
Je to obdobná funkce jako "TEXT FETT".

Podtržený text : (Text unterstreichen)

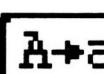
Tato funkce je obdobná jako funkce "TEXT FETT". Poznámka :

Všechny povely pro změnu zobrazení písma se dají spojovat dohromady. To znamená, že můžete kombinovat kurzivu a podtržení a podobně. Volby si vyzkoušejte.

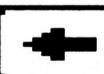
Převod malých písmen na velká : (Großschreibung).

Tato funkce převede celý text psaný malými písmeny na velká. Označte si část textu a stiskněte tuto funkci, celý blok bude převeden na velká písmena.

Převod velkých písmen na malá : (Kleinschreibung).

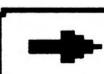
Tato funkce je opakem předešlé. Označte si část textu a zvolte tuto funkci. Text bude převeden z velkých znaků na malé.

Začátek řádku : (Zeilenanfang).

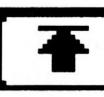
Pokud použijete tohoto symbolu, kurzor se přemístí na začátek řádku ve kterém se právě nachází.

Klikněte-li pravou klávesou na myši víckrát za sebou, bude kurzor nasazen na předchozí rádek.

Konec řádku : (Zeilenende) .

Obdoba předchozí funkce. Kurzor se přemístí na konec textu.

Začátek dokumentu : (Anfang des Dokuments).

Kliknutím na tuto funkci, se kurzor přesune na začátek dokumentu.

Konec dokumentu : (Ende des Dokuments).

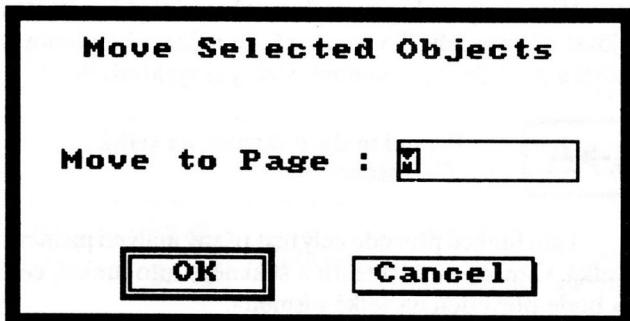
Kliknutím na tuto funkci, kurzor se přesune na konec dokumentu.

Pokračování příště.

PAGE STREAM

Arch. Tomáš Wohlbach

Část 3.

Move To Page

Obr. 14

Tímto příkazem lze přesunout aktivované objekty na zadanou stránku, kde se objeví na stejném místě, jako byly původně.

Show Master Page

Toto je velice dobrá funkce, pokud chceme mít u vícestránkového dokumentu stejnou úpravu pomocí opakujících se motivů (rámeček okolo celé stránky, nadpis nebo obrázek stejný na každé straně).

Tyto opakující se objekty umístíme na tzv. *MASTER* stránku a volbou této funkce je máme připraveny na každé nově zpracovávané stránce. Pokud máme liché i sudé stránky (*FILE/DOUBLESIDED*), musíme vytvořit levou i pravou *MASTER* stránku!

Set Text Routine

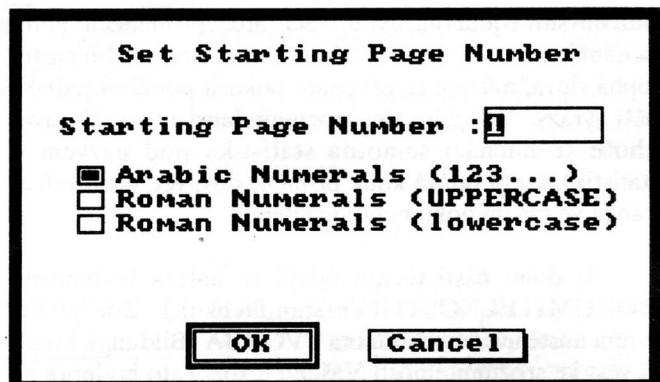
Příkaz sloužící ke spojování textových sloupců bez ohledu na jejich umístění na jednotlivých stranách (popsáno dříve).

Kill Text Routing

Tento volbou se nastavení minulého příkazu zruší.

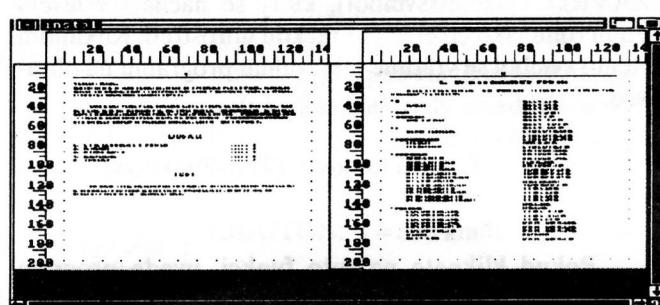
Insert Page Number

Pokud chceme mít stránky automaticky číslované, zvolíme tento příkaz, přičemž umístění čísel stránky musíme označit na *MASTER* stránce kurzorem.

Set Starting Page Number

Obr. 15

Zde po předešlé volbě určujeme číslo počáteční stránky a v jaké formě bude zobrazeno, zda arabské či římské.

VIEW-MENU**Show Facing Pages A + 1**

Obr. 16

Ukáží se nám dvě stránky ležící vedle sebe.

Show Full Pages A + 2

Ukáže se nám celá stránka.

Show 50 % A + 3

Ukáže se nám 50 % stránky.

Show Actual Size A + 4

Stránka se ukáže ve skutečné velikosti.

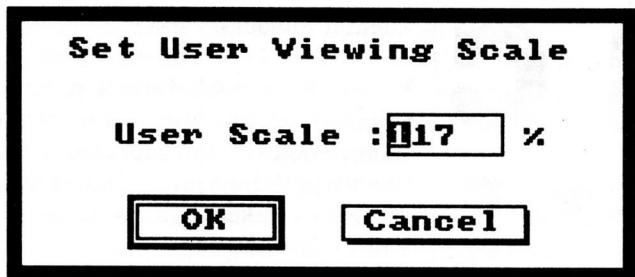
Show 200 % A + 5

Zobrazí se nám silné zvětšení - 200 %.

Show Full Width A + 6

K zobrazení bude využita celá šířka zpracovávacího okna.

Show/Set User Scale A + 7

Obr. 17

Zde si sami definujeme velikost zobrazení stránky v %, 0 - 1500 %.

Variable Zoom A + 8

Tímto povelom lze zvětšit libovolný výřez (provedený přetáhnutím rámečku při stlačeném LM přes potřebnou plochu) na plnou plochu zpracovávaného okna. Tento zobrazovací mód opustíme (tak jako i ostatní) volbou jiného zobrazovacího módu.

Show Rulers A + 9

Pravítko (RULER) může být zapnuto nebo vypnuto. Po jeho zapnutí lze nastavit pomocné linie (GUIDES) kliknutím na pravítko v požadovaném místě, ruší se stejně, mohou být svislé nebo vodorovné.

Show Grid A + -

Zapíná a vypíná nastavenou mřížku.

Show Guides A + 0

Zapíná a vypíná pomocné linie.

Show Tabs

Tímto příkazem nastavujeme tabulátorové zarážky (jako na obyčejném psacím stroji) pro daný textový sloupec. Po této volbě se nad sloupcem objeví malý obdélník, do něhož nastavujeme tyto zarážky kurzorem a kliknutím LM, stejně se provádí i jejich zrušení.

Show Text Routing

Slouží k orientaci mezi spojenými sloupcí, po této volbě se nad každým sloupcem objeví 3 čísla (netisknou se!), levá číslice udává číslo předcházejících, prostřední aktivních a pravá následujících spojení textových sloupců.

Show Column Outline

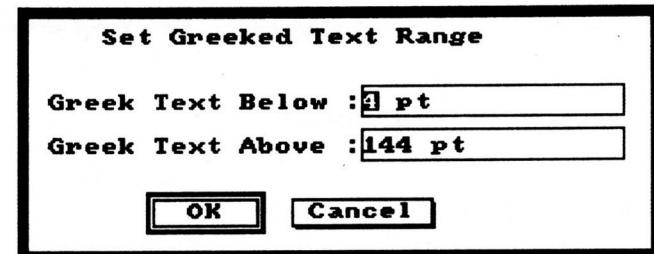
K lepší orientaci mohou být textové sloupce ohrazeny tenkým rámečkem (netiskne se, zapnuto, vypnuto).

Show Pictures

Příkaz jímž se zapíná a vypíná zobrazení natažené

grafiky. Po jejím přesném umístění na stránce je lepší tuto volbu vypnout, obrázky budou znázorněny prázdnými boxy a další práce se stránkou se výrazně zrychlí.

Set Greeking

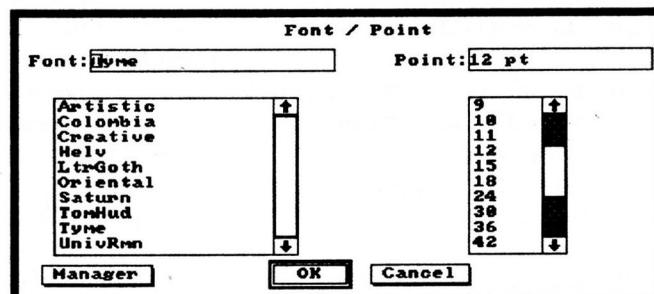
Obr. 18

Tato volba rovněž slouží k urychlení zpracování stránky, v dialogboxu zadáváme rozmezí velikostí písma, jež má být zobrazováno. Pokud se zřekneme zobrazování velkých písmen, uvidíme místo nich pouze černé obdélníky, ale práce se stránkou bude rychlejší.

STYLE-MENU

Zde najdeme skvělý výběr zobrazovacích možností pro písmo.

Fonts/Points

Obr. 19

V dialogboxu volíme vlevo fonty, které jsou k dispozici, a vpravo jejich velikost. Velikost si však můžeme i sami definovat zadáním dvou čísel oddelených čárkou (12,18), kde první udává šířku a druhé výšku v námi určených jednotkách, ty musíme však rovněž zadat. Pokud je nezadáme, budou za jednotky vzaty body.

FORMAT-MENU

Super Script

Písmo bude zvýšené.

Baseline Script

Tato volba nám vyřadí SUPER a SUB SCRIPT, písmo opět sedí na základním účaří (pomyslná linka, na níž by písmena seděla).

Pokračování příště.

LATTICE C

Development System v. 5

Martin Helmich

Část 9.

Volba -l způsobuje, že všechny objekty budou umisťovány na "long"-adresy, t.j. na adresy dělitelné 4 (nekompatibilní volba vzhledem ke standardním knihovnám a rutinám).

Volba -M způsobuje, že při komplikaci jsou komplikovány pouze soubory, které jsou novější než příslušný objektový soubor. Pro rozsáhlejší projekty je vhodnější použít pomocný program LMK, protože například při změně include souborů při zachování zdrojového souboru nebude volba -M postačovat.

Volba -m řídí typ vytvářeného kódu, -m0 dovolí použití pouze instrukcí pro procesor Motorola 68000, -m1 pro 68010, -m2 pro 68020 a -m3 pro 68030.

Volba -ma zajistí vytvoření kódu, který bude pracovat na kterémkoliv procesoru z rodiny Motorola.

Volba -ms zajistí, že při optimalizaci bude prvořadý rozsah paměti a ne rychlosť kódu.

Volba -n zajíšťuje, že komplikátor bude registrovat jen prvních osm znaků identifikátoru (jinak 31).

Volba -O spustí globální optimalizaci (používá příkaz go, který se nachází na disku číslo 3, nemáte-li instalovaný pevný disk, je nutno zařídit spojení, např. resident Lattice_C_5.0.3:c/go).

Volba -o je následována direktoriárem, cestou a nebo kompletním jménem výsledného objektového souboru, např:

-odf0: umístí objektový soubor do direktoriáre df0:;
-odf1:obj/ umístí objektový soubor do direktoriáre obj na disketu v df1:;
-ospecial.o umístí objektový soubor do souboru special.o v aktuálním direktoriáři.

Volba -p spustí preprocessor, který upraví zdrojový soubor. Výsledek je

zapsán do souboru s koncovkou .p.
Volba -ph upraví zdrojový soubor do formátu, který používá volba -H.

Volba -pr způsobuje tvorbu prototype-souboru, který obsahuje seznam všech funkcí definovaných ve zdrojovém souboru, může být následována jedním z písmen:
e - nezahrnuje statické funkce,
p - zajišťuje, aby komplikátor umisťoval do definic funkcí slovo _PROTO, které zajišťuje přenositelnost výsledných souborů na ostatní komplikátory,
s - vypisuje jen statické funkce.

Volba -q má dvě funkce. Pokud je následována písmenem, určuje, kde bude umístěn quad-soubor (pomocný soubor komplikátoru). Syntaxe je stejná jako u volby -o. Pokud je volba -q následována číslicí, určuje počet chyb nebo varování, po kterých se přeruší komplikace.

Například:
-q3w přeruší komplikaci po 3 chybách nebo varováních,
-q2e po 2 chybách,
-q10w1e po 10 varováních nebo chyb
-q po jakékoli chybě nebo varování

Volba -r řídí, jak bude komplikátor tvořit vstupy a volání subrutin. Volba je následována jedním z následujících znaků:

0 způsobuje volání subrutin 32-bitovou adresou,
1 způsobuje volání 16-bitovou relativní adresou,
r zajišťuje, aby komplikátor při volání funkcí používal parametry uložené v registrech (není-li funkce deklarována slovem _stdargs),
s zajišťuje, aby komplikátor používal standardní ukládání parametrů na zásobník (pokud funkce není deklarována slovem _regargs).

Neuvedená volba -r je ekvi-

valentní volbám -r1 -rs.

Volba -R je následována jménem knihovny, kterou komplikátor vytvoří namísto objektového souboru. K této činnosti potřebuje příkaz oml, který se nachází na disketu číslo 3 v direktoriáři c.

Volba -s dovoluje pojmenování jednotlivých částí kódu. Samotná pojmenuje programovou sekci (c) jako text, datovou sekci (d) jako data a neinitializovanou datovou sekci (b) jako udata. Může být následována řídicím písmenem (viz. písmena v závorkách) k pojmenování:

-sc = codename
-sd = dataname
-sb = bssname

Volba -u ruší definici symbolů preprocessoru, které jsou normálně definovány komplikátorem.

Volba -v znemožňuje ukládání vývoje zásobníku na začátek každé funkce.

Volba -w změní nastavení identifikátoru int na short (16 bitů).

Volba -x je identická volbě -cx.

9. lcompact - kompresor header-souborů

lcompact <infile> outfile

Příkaz lcompact zkrádí headersoubory o 20% až 75%. Původní soubory jsou umístěny na disketu číslo 4 v direktoriáři Compiler_Headers, zatímco jejich zkrácené kopie pořízené příkazem lcompact na disketu číslo 2 v direktoriáři CompactH. Obě verze jsou pro komplikátor rovnocenně použitelné, zkrácené verze šetří čas při komplikaci, zatímco původní verze lze použít především k pochopení funkce jednotlivých struktur (obsahují rozsáhlé komentáře).

Například:

lcompact < Lattice_C_5.0.4/Compiler_Headers/stdio.h > ram:stdio.h
zkomprimuje soubor stdio.h.

10. lmk (Lattice MaKe utility)

lmk [volby] [makro-definice]

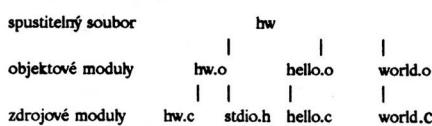
Příkaz (program) LMK má

podobnou funkci jako volba -M příkazu lc.

Dovoluje uživateli vytvořit ASCII-soubor, který obsahuje informace o způsobu vytvoření určitého souboru. Základní vlastnosti LMK si ukážeme na příkladu programu hw (byl uveden jako příklad v 2.kapitole u příkazu blink). Uvedený program se skládal ze čtyř základních částí: tří zdrojových textů hw.c, hello.c a world.c a ze souboru stdio.h (řádek `#include <stdio.h>` byl součástí textu hw.c). Představme si, že každá z uvedených částí má rozsah řádově stovek kilobajtů. Chtěli-li bychom vytvořit spustitelný soubor, je třeba v CLI odeslat příkaz :

lc -L hw hello world

Při změně zdrojového textu některého ze souborů je nutné uvedený soubor znova zkompilovat a poté "vše" linkovat. Při větším počtu zdrojových souborů, knihoven a programátorů zpracovávajících nějaký program je nutné vždy po vytvoření nové verze některého z fragmentů vytvořit nový celkový produkt, k čemuž slouží příkaz LMK (obdoba příkazu make na systémech UNIX). Následující schema dokumentuje strukturu programu hw :

Uvedené schema reprezentuje následující povelový soubor LMK :

hw: hw.o hello.o world.o

blink FROM lib:c.o hw.o hello.o world.o TO hw LIB lib:lc.lib lib:amiga.lib

hw.o: hw.c include:stdio.h
lc -cusf hw
hello.o: hello.c
lc -cusf hello
world.o: world.c
lc -cusf world

ve kterém je vždy na řídicím řádku před dvojtečkou uveden cílový soubor a poté soubory, při jejichž změně se má aktualizovat, na dalším

(dalších) řádcích je pak uveden způsob aktualizace (tyto řádky jsou uvedeny mezerami nebo tabulátorem). Změněte-li například jen soubor hello.c (lmk to pozná tak, že čas uložení hello.c je "pozdější" než hello.o), lmk zkompiluje "jen" hello.c a poté linkuje, změněte-li např. knihovnu stdio.h, lmk znova zkompiliuje soubor hw.c, protože knihovna stdio.h je uvedena za dvojtečkou.

Pomocí textového editoru napište soubor obsahující výše uvedený lmk-soubor, pojmenujte ho jedním z jmen : lmkfile, lmkfile.lmk nebo makefile (lmk na začátku práce hledá soubor tohoto jména v aktuálním direktoráři).

Poté odeslete v CLI příkaz :
lmk

Pro složitější aplikace dovoluje příkaz lmk použití maker, která se definují :

jméno_makra = obsah_makra

Makro se pak používají :

\$ (jméno_makra)
např :
volby = -cusf

Příkaz lmk definuje několik základních maker, např pro "řídicí" řádek :

obj/new/test.o: src/new/test.c
hdr/test.h

májí následující makra význam :

\$@ obj/new/test.o
\$? src/new/test.c
\$* src/new/test
\$< test.c
\$> test

Při schodě jména souborů je možné použít tvar :

.c.o:
lc \$(volby) \$*

který se rozvine jen tehdy, pokud narazí na řádek, na kterém jsou soubory s koncovkou .c a .o, např. řádek :

test.o: test.c include:stdio.h

se rozvine na

test.o: test.c include:stdio.h
lc \$(volby) test

Upravený soubor pro program hw by mohl vypadat např. takto :

volby = -cusf

.c.o:

lc \$(volby) \$*

hw: hw.o hello.o world.o

blink FROM lib:c.o hw.o
hello.o world.o TO hw LIB lib:lc.lib
lib:amiga.lib

hw.o: hw.c include:stdio.h

hello.o: hello.c

world.o: world.c

Několik dalších speciálních znaků má následující funkci :

Znak minus "-" může předcházet některé operaci, způsobuje ignorování chybových hlášení, znak @ způsobuje "tiché" provedení operace (bez výpisu hlášení na monitor), znak vlnovka "~" má funkci escape symbolu.

LMK-soubor může obsahovat i odkazy na jiné LMK-soubory. Následující soubor obsahuje dvě novinky, volbu -f, která je následována jménem volaného LMK-souboru a znakem #, kterým začíná řádek s komentářem :

ppp: diff grep

@rem ppp done

řídicí řádek zajišťuje "volání" dalších LMK-souborů

řádek uvozený znakem @ zakazuje výpis hlášení o ppp

diff:

cd diff

lmk -f diff.lmk

cd /

grep:

cd grep

lmk -f grep.lmk

cd /

K řízení práce příkazu lmk můžete použít několika voleb :

Volba -a zajišťuje "přebudování" všech souborů, t.j. i těch, jejichž předchůdci nebyly změněny. Volba -b je následována jménem souboru, který obsahuje standardní nastavení pro lmk (standardně je používán soubor lmk.def).

Jazyky

Volba -c způsobí, že všechny příkazy, které byly provedeny příkazem lmk, budou zapsány do souboru lmkfile.bat, který je pak možno spustit příkazem execute lmkfile.bat. Všechny příkazy si můžete prohlédnout sekvencí :

```
lmk -ac  
type lmkfile.bat
```

Volba -d způsobí výstup podrobných informací o průběhu lmk, volba -e nejprve smaže všechny soubory, které bude aktualizovat, a pak je znova vytvoří.

Volba -f je následována jménem souboru, který obsahuje povely pro lmk (soubor musí mít koncovnu .lmk).

Volba -h způsobí výpis přehledu šablony a všech voleb, volba -i ignoruje chyby vzniklé akcemi, volba -k chyby se vztahem k AmigaDOSu (volby -i a -k není vhodné používat), volba -n pouze vypíše příkazy, které vydává lmk bez jejich provedení, volba -p vypisuje příkazy a rozvinutá makra.

Volba -q vypíše 1 pokud je cílový soubor "aktuální", jinak vypíše 0 (nejsou prováděny žádné další akce). Volba -s nevypisuje příkazy odeslané lmk, volba -t nastaví čas cílového souboru na aktuální čas (provede se příkaz touch soub, kde soub je jméno cílového souboru, viz. příkaz touch -kapitola 18).

Volba -u je synonymem pro volbu -a, volba -x zabezpečuje kompatibilitu s UNIXem.

V příkazovém řádku můžete definovat i makro, např :

```
lmk -f soub.lmk ASM=asm20
```

definuje makro ASM, přičemž definice v příkazovém řádku je "silnější" než případná definice v souboru soub.lmk.

Při práci je někdy nutné, aby lmk předal některé parametry ve formě textového souboru. Následující šablona

```
command <[preface]<[!] [ (filename) ]  
stmt1  
stmtN  
<
```

"zavolá" příkaz command následovaný možnými volbami (preface), dalším parametrem je soubor filename (nepoužijete-li tuto volbu, jméno souboru je temp_lmk.tmp), jehož obsah je definován od počátku následujícího řádku až do řádku se znakem <. Po vykonání příkazu command je pomocný soubor automaticky smazán. Jako příklad si uvedeme linkování souboru hw :

```
hw: hw.o hello.o world.o  
blink <WITH <  
FROM lib:c.o hw.o hello.o  
world.o  
TO hw  
LIB lib:lc.lib lib:amiga.lib  
VERBOSE  
MAP hw.map hxsflo  
XREF hw.xref  
<
```

11. lprof a lstat

lprof [> výstupní_soubor] příkaz
lstat [> výstupní_soubor] [volby]
příkaz [výstupní_soubor]

Dvojice příkazů lprof a lstat umožňuje výpis přehledu základních statistických dajů o vašem programu. Nejprve je nutno program zkompilovat s použitím jedné z voleb -d1 až -d5, poté spustit příkaz lprof, který vytvoří pomocný soubor prof.out, a potom spustit příkaz lstat, který vytiskne příslušný statistický výpis.

```
lc -d5 -L prog  
lprof prog  
lstat prog
```

Příkaz lprof standardně zapisuje informace pro lstat do souboru prof.out, výstup však můžete přesměrovat :

```
lprof > soub prog
```

Potom je nutno u příkazu lstat, který standardně hledá soubor prof.out v aktuálním direktoráři, určit vstupní soubor :

```
lstat prog soub  
Standardně je výpis příkazu lstat pořizován na obrazovku monitoru, příkaz
```

Istat > prt: prog

přesměruje výstup na tiskárnu (za znaménkem ">" je uveden cílový soubor).

Příkaz lstat umožňuje použití tří voleb :

Volba -z způsobí výpis statistiky o všech subrutinách (i o těch, které nebyly v programu ani jednou použity).

Volba -f způsobí i výpis čísla řádku u jednotlivých modulů.

Volba -t = n je následována číslem, ve výpisu se pak objeví jen subrutiny, které byly volány vícekrát než uvedená hodnota (-t = 5).

12. omd - disassembler objektových modulů

```
omd > output [-x] xxx.o xxx.c
```

Příkaz omd je možno použít k nahlédnutí do kódu, jaký používá Lattice C komplilátor. Použijete-li při komplikaci volbu -d a zadáte-li zdrojový soubor, získáte kombinovaný výpis assembleru a jazyka C :

```
lc -d prog  
omd > prog.lst prog.o prog.c
```

Jediná volba -x je bezprostředně následována počtem externích symbolů, které je příkaz omd schopen udržet v paměti.

13. oml - Object Module Librarian

```
oml [< cmdfile] [> listfile] [volby]  
libfile [commands]
```

Příkaz oml vytváří z objektových modulů (.o) soubory typu knihoven (.lib). Znak "<" specifikuje soubor, který obsahuje seznam příkazů (commands), znak ">" specifikuje soubor, do kterého se budou zapisovat všechna hlášení. Jedinou povinnou položkou je jméno cílového souboru (libfile), který bude obsahovat moduly ve formátu knihovny. V položce commands můžete použít některé z písmen a, d, x a l.

Pokračování příště.

Předplatné

Opět nastává doba, kdy si můžete objednat náš časopis na druhé pololetí r. 1992. (t.j. čísla 7 - 12/92). Časopis v tomto období bude mít nejméně 32 stran za stejnou cenu. Z novinek, o kterých se dočtete na našich stránkách, jsou to především Workbench 2.0.

Na odstříženou složenku vyplňte kromě základních údajů ještě do kolonky "variabilní symbol" prvních šest čísel Vašeho rodného čísla. Uvedený údaj potřebujeme k identifikaci Vaší platby u bankovního ústavu.

Spolu s vyplněným a podepsaným objednacím lístekem vložte i pátý díl zaplacene složenky do obálky a zašlete na adresu redakce.

Redakce časopisu Amiga
Italská 29,
120 00 PRAHA 2

Pro nové zájemce má redakce k dispozici čísla 10 a 12/91 jejichž výprodejní cena je 10,- Kčs za ks.

Zároveň máme k dispozici v omezeném počtu všechna čísla I. pololetí 1992 v ceně 20,- Kčs/ks.

Máte-li o některé číslo zájem pošlete na adresu redakce výslednou částku složenkou typu C (žlutá). Ve zprávě pro příjemce uveďte objednaná čísla.

Závazná objednávka předplatného na II. pololetí roku 1992 (6 čísel)

Jméno: _____

Adresa: _____

PSČ: _____

Rodné číslo: _____

Jako doklad o zaplacení příkládám 5. díl složenky.

Datum: _____ Podpis: _____

Vyplňte hůlkovým písmem!

2. podační lístek		2. podační lístek		2. podační lístek	
A poukázka na Kčs. ***114*** h. ** <small>slovy</small> *****státní práct***** Kčs. ***114*** h. <small>ČESKÁ STÁTNÍ SPOŘITELNA</small>		Kčs. ***114*** h. ** <small>ČESKÁ STÁTNÍ SPOŘITELNA</small>		Kčs. ***114*** h. ** <small>ČESKÁ STÁTNÍ SPOŘITELNA</small>	
1 Praha 1 SBČS, pobočka 113 98 PRAHA 1 <small>Jen pro požádání spojů</small>		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ SBČS Praha 1 2192081-018 <small>Kontrolní symbol</small>		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ SBČS Praha 1 2192081-018 <small>Kontrolní symbol</small>	
379 113 98 PRAHA 1 125 07 VAKUS PRAHA 5		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ SBČS Praha 1 2192081-018 <small>Kontrolní symbol</small>		JEN PRO POTŘEBU SPOJŮ SBČS Praha 1 2192081-018 <small>Kontrolní symbol</small>	
PRO ÚČET ČISLO: 242153-018/0800		PRO ÚČET ČISLO: 242153-018/0800		PRO ÚČET ČISLO: 242153-018/0800	
<small>Oděsilatel:</small> <small>_____</small>		<small>Oděsilatel:</small> <small>_____</small>		<small>Oděsilatel:</small> <small>_____</small>	
<small>Symbol</small> 379		<small>Symbol</small> 379		<small>Symbol</small> 379	
<small>Variabilní symbol</small> 379		<small>Variabilní symbol</small> 379		<small>Variabilní symbol</small> 379	
<small>Ústřížek pro příjemce</small> <small>Kontrolní lístek</small>		<small>Ústřížek pro příjemce</small> <small>Kontrolní lístek</small>		<small>Ústřížek pro příjemce</small> <small>Kontrolní lístek</small>	
<small>Podační lístek I.</small> <small>Pečlivě uschovejte</small>				<small>Nelze použít při reklamaci!</small>	
<small>Informace o vydavateli</small>					

Předplatné

amiga

CHCETE MÍT
JISTOTU?

OBJEDNEJTE SI
NÁŠ MĚSÍČNÍK,
KTERÝ VYCHÁZÍ
PRAVIDELNĚ
KAŽDÝ MĚSÍC.

amiga

Zašlete v obálce na adresu:

Redakce časopisu Amiga
Italská 29,
120 00 PRAHA 2

Soupis převodů
položka číslo:

NEVYPLÁCEJTE V HOTOVOSTI!

**ČESKÉ STÁTNÍ
SPOŘITELNĚ**

V.....

ÚČETNÍ DOKLAD	
Má dátí	Dal

Jiří Prózr
Italská 29,
12000 PRAHA 2

Zpráva pro příjemce

PENĚŽNÍ LÍSTEK

Počet	Hodnota	Kčs	h
1000			
500			
100			
50			
20			
10			
5			
2			
1			
50 h			
20 h			
Celkem			
ostatní			

Podací lístek
pečlivě uschovajte!
při reklamaci předložte!

Žádost oplátky po poukázkách, zlepouse
do 1 roku po jejím podání k poštovní
dopravě, jinak zanikne ráck na rámci.

Poukázky za polékazy vyplacené v
hotovosti a určené k příspění na adresátiv
účet u peněžního ústavu ční:

Kčs

do 100 Kčs

1,-

1000 Kčs

2,-

50 000 Kčs

3,-

přes 50 000 Kčs za každých dalších

50 000 Kčs nebo jejich část více o

3,-

Reklamace l. čís..... /

Tento druhý podací lístek nelze
použít pro reklamací

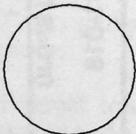
Prováděcí
razítko:

Lkv.:

Kontr.:

.....

podpis pracovníka pošty

TRANSGAS je tu pro Vás

Pro řešení problematiky proudění plynu a jiných médií v potrubních systémech nabízíme:

- znalosti získané 18-letou zkušeností v oblasti vývoje metod simulace, optimizace, sběru dat, výpočtů pro vyhodnocení provozu i jejich úspěšné aplikace na soustavě tranzitních plynovodů v ČSFR i v zahraničí,
- výkonný „software package“ pro simulaci proudění plynu SIMONE v ČSFR i v zahraničí (SRN, Maďarsko, Dánsko atd.),
- vlastní software typu SCADA pro sběr dat a řízení rozsáhlého technologického systému,
- programy pro optimalizaci provozních nákladů a dalších parametrů, optimalizaci provozních postupů atd.,
- veškerý aplikační software pro využití při dopravě plynu a jiných médií,
- aplikace zabezpečíme podle vašich požadavků dodávkou obecného software nebo dodávkami „na klíč“, náš software zařídíme do vašeho dosavadního systému, vyvineme vhodnou metodu pro řešení vašeho problému, poskytneme konzultaci.

PIŠTE, VOLEJTE, NAVŠTIVTE NÁS!

Naše adresa zní: Tranzitní plynovod, k. p., Praha
Odbor technických služeb a zakázek
Štěpánská 28
113 94 Praha 1
tel. č.: 83 97 87
82 93 40

ASSEMBLER

Pavel Přeček

Část 10.

PŘEHLEDOVÁ TABULKA INSTRUKCÍ MC68000

V této tabulce je uveden seznam instrukcí, které fa. MOTOROLA nabídla k použití. Instrukce jsou seřazeny zpravidla abecedně, určité výjimky tvoří názvově i obsahově velice blízké instrukce, které jsou zahrnuty do společných bloků.

Abecední seřazení je vhodné pro vyhledání funkce instrukce zejména při výpisech z disasembleru.

formát	Dn	některý z datových registrů
	An	některý z adresových registrů
	Rn	libovolný datový nebo adresový registr
S:		zdrojový operand (SOURCE) - operand vlevo (před čárkou)
D:		cílový operand (DESTINATION)- operand vpravo
#k		konstanta (číselná)
d		offset
B		možno adresovat velikost BYTE (8bitů), tj. i liché adresy
W		možno adresovat velikost WORD (16 bitů)
L		možno adresovat velikost LONG (32 bitů)
S		short, používá se u skoků. Jde o vyjádření relativního offsetu v rozmezí <-128,127> byte.
*		tento typ adresování lze použít
-		nelze použít

WL a pod. - při použití tohoto operandu možno adresovat pouze WORD, LONG.

cc podmínkový kód

EQ	rovnost, nula	(Equal)	; Zero flag = 1
NE	nerovnost	(Not Equal)	; Zero flag = 0
CS	"přenos"	(Carry Set)	; Carry flag = 0
CC	není "přenos"	(Compl. Carry)	; Carry flag = 1
PL	kladný výsledek	(PLUS)	
MI	záporný výsledek	(MINUS)	
HI	Větší než	(HIGHER)	
LS	Menší nebo rovno	(Less or Same)	
GE	Větší nebo rovno	(Greater or Equal)	
VS	Přeplnění	(Overflow Set)	; V flag = 1
VC	"v mezích"	(Overflow Clear)	; V flag = 0

ABCD Dn,Dn / ABCD -(An),-(An)

Sčítání BCD čísel S + D + X -> D

B

ADD ea,Dn / ADD Dn,ea

Sčítání S + D -> D

B WL

ADDA ea,An

Sčítání adres S + D -> D

WL

Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
----	----	------	--------	-------	-------	----------	----	----	-------	----------	---

S:	*	*	WL	*	*	*	*	*	*	*	*
D:	-	-	*	-	*	*	*	*	-	-	-

ADDI #k,ea								Přičtení konstanty				#k + D - > D																	
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	D:	*															
<hr/>																													
ADDQ #k,ea																													
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	D:	*	WL														
ADDX Dn,Dn / ADDX -(An),-(An)								Sčítání (s příznakem)				X S + D + X -> D																	
B W L	AND ea,Dn / AND Dn,ea								Logická operace AND				S & D -> D																
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	S:	*	-														
<hr/>																													
ANDI #k,ea								Logické AND s konstantou				#k & D -> D																	
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	D:	*	-														
ANDI #k,CCR								Logické AND s CCR				#k & CCR -> CCR																	
B	PRIVILEG								Logické AND s SR				#k & SR -> SR																
W	(privileg. instr. - použ. pouze v SUERVISORu)								<hr/>																				
ASL Dn,Dn / ASL #k,Dn / ASL ea								Aritmetický posun vlevo				o S: resp #k			ASR Dn,Dn / ASR #k,Dn / ASR ea								Aritmetický posun vpravo				o S: resp #k		
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	D:	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
<hr/>																													
"krajní" bit zůstává zachován, provede se posun a "přebývající" bit se zkopiřuje do flagů C a X. u ASx ea posun pouze o 1 bit !								<hr/>																					
Bcc label								Skok při splněné "cc" podmínce				PC + d -> PC			WS								d = label-akt. PC)						
BCHG Dn,ea								/ BCHG #k,ea				Změna bitu			(test bitu -> flag Z , poté změna)														
BCLR Dn,ea	/ BCLR #k,ea								Nulování bitu				(test - Z , poté nulování)			BSET Dn,ea								/ BSET #k,ea					
B L	D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	L	-	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			
<hr/>																													
BTST Dn,ea / BTST #k,ea								Test n-tého bitu - flag Z				B L																	
B	D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#	L	-	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B			
<hr/>																													
pokud je cílovým operandem registr Dn nebo ea je sudá adresa, pak lze manipulovat s byty 0-31, jinak s 0-7. Je-li pro druhý případ zadáno číslo bitu > 7, pak se použijí pouze byty 0-2 z tohoto čísla (ořezání shora). Toto platí pro všechny instrukce pro práci s byty.																													

Kurz

BRA label	Tvrzý skok na "label" (vždy relativně)											
BSR label	Měkký skok na "label" (vždy relativně)											
WS	PC + d - PC (d spočteno autom. assemblerem)											
CHK ea,Dn	Testování čísla vůči mezím if Dn < 0 or Dn > ea then TRAP											
W	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	W	-	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W
Nejvyšší bit Dn slouží jako znaménko.												
CLR ea	Nulování 0 -> D											
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	*	*	WL	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CMP ea,Dn	Porovnávání operandů příznaky jako po D-S											
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	*	W	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CMPA ea,An	Porovnávání adres příznaky jako po D-S											
W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
CMPI #k,ea	Porovnávání s konstantou příznaky jako po D-S											
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	*	-	*	*	*	*	*	*	*	-	-	-
CMPM (An) + ,(An) +	Porovnávání obsahů paměti příznaky jako po D-S											
B W L	Nejprve test "cc", dále snížení Dn o 1 poté if Dn < > -1 then BRA label else pokračování v programu											
Zvláštní případ DBRA resp DBF - (F)alze není nikdy splněna a tak skáče dokud Dn < > -1												
DIVS ea,Dn	Dělení slov se znaménkem D/S -> D											
DIVU ea,Dn	Dělení slov bez znaménka D/S -> D											
W	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
S:	*	-	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
EOR Dn,ea	Logické XOR S xor D -> D											
B W L	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
D:	*	-	*	*	*	*	*	*	*	-	-	-
EORI #k,ea	Logické XOR s konstantou #k xor D -> D											
B W L												

D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
EORI #k,CCR												
B												
EORI #k,SR												
W												
PRIVILEG	XOR konstanty s SR											
	(privileg. instr. - použ. pouze v SUERVISORu)											
EXG Rn,Rn												
L												
EXT Dn												
WL												
JMP ea												
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
	-	-	*	-	-	*	*	*	*	*	*	-
JSR ea												
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
	-	-	*	-	-	*	*	*	*	*	*	-
LEA ea,An												
L												
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
	-	-	*	-	-	*	*	*	*	-		
LINK An,#d												
B WL												
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
	-	-	*	*	*	*	*	*	*	-	-	
Posun, "Přetečný" bit je umístěn do C a X, na místo "krajního" se vloží nula.												
MOVE ea,ea	Kopírování dat	S -> D										
B WL												
S:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
D:	*	WL	*	*	*	*	*	*	*	*	*	-
MOVE CCR,ea	Zjištění obsahu CCR											
MOVE SR,ea	Zjištění obsahu SR											
W	(privileg. instr. - použ. pouze v SUERVISORu)											
D:	Dn	An	(An)	(An) +	-(An)	d(An)	d(An,Rn)	.W	.L	d(PC)	d(PC,Rn)	#
	*	-	*	*	*	*	*	*	*	-	-	

Dokončení příšť.

Deluxe Paint IV

Jiří Janáček

Tak už je tady další pokračování popisu DeluxePaintuIV. Minule jsme skončili u funkce "Metamorph". Ostatní funkce z menu brush zůstaly stejné, takže se jím zde nebudeme věnovat. Další hlavní menu je "Mode". V tomto menu se změnil pouze jeden mód kreslení. Jedná se o mód "Tint", který byl nahrazen módem "Mix".

Menu Mode

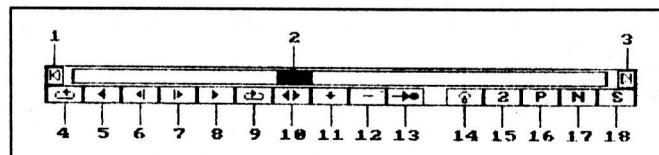
Mix

Tento mód provádí promíchání kreslící barvy s barvou podkladovou, s výjimkou nulté barvy, která je neutrální. Tento mód asi využijete v režimu HAM, protože jinak přechody nejsou tak pěkné a plynulé.

Dostáváme se do dalšího hlavního menu, kterým je "Anim". Zde uvidíte na první pohled, že menu "AnimBrush" bylo umístěno úplně nahoru a taky, že vše ostatní zůstalo při starém. Na druhý pohled však zjistíte dvě změny. Ta první se nachází v okně funkce "Move", kde jsou přidány gadjeti "Load" a "Save". Ano, jistě tušíte, že tyto funkce slouží k natáhnutí resp. k uložení nastavených parametrů v tomto okně. Je to výborná věc, protože si časem vytvoříte pěknou knihovnu různých pohybů, které si pak kdykoliv můžete z disku natáhnout a znova použít ve vaší nové animaci. U starší verze programu jsem si musel nově objevené pohybové parametry, které se mi libily, vždycky napsat na kus papíru proto, abych je nezapomněl. No a víte jak to s takovými papíry chodí a když je pak potřebujete, tak je nenajdete. Takže toto rozšíření velmi vítám. Druhým rozdílem v hlavním menu "Anim" je funkce v menu "Control". Jedná se o

Panel On/Off, "Alt" + "a"

Tato funkce zapne nebo vypne ovládací panel pro animace. Některé funkce jsou obsaženy sice v menu "Control", ale ten kdo nerad pouští myšku z ruky a nechce se mu hledat funkci v menu, bude jistě mile překvapen tímto pultíkem. Takže si ho popíšeme podle obrázku.

- 1) Tento gadget slouží ke skoku na první obrázek vaší animace.
- 2) Pomocí tohoto šoupacího gadgetu se celkem rychle dostanete do jakékoli pozice vaší animace (aspoň přibližně). Klikněte-li nalevo nebo napravo od gadgetu (není-li samozřejmě na kraji), posunete se o jeden obrázek ve směru nakliknutí.
- 3) Tento gadget slouží ke skoku na poslední obrázek vaší animace.
- 4) Pomocí tohoto gadgetu spustíte vaši animaci v obráceném směru a navíc se bude stále opakovat (dokud ji samozřejmě nezastavíte).

5) Tento gadget spustí vaši animaci v obráceném směru, ale pouze jednou.

6) Tímto gadgetem se posunete o jeden obrázek směrem k začátku vaší animace.

Jste-li úplně na začátku, dostanete se na konec animace.

7) Tímto gadgetem se posunete o jeden obrázek směrem ke konci animace. Jste-li úplně na konci, dostanete se na začátek animace.

8) Tento gadget spustí vaši animaci pěkně od začátku do konce, ale pouze jednou.

9) Pomocí tohoto gadgetu spustíte vaši animaci ve správném směru a navíc se bude stále opakovat (však víte jak ji zastavit ne?).

10) Tímto gadgetem spustíte vaši animaci tak, že nejprve se promítnete od začátku do konce a pak zase pro změnu od konce do začátku a pak pořád dokola (ano, máte pravdu je to to samé jako "Ping-pong").

11) Pomocí tohoto pluska přidáte v aktuální pozici vaší animace jeden obrázek, který bude totožný s obrázkem aktuálním.

12) No a tímto mínusem zase pro změnu zlikvidujete aktuální obrázek vaší animace. Pozor na omyl, Undo nefunguje, ale program se vás pro jistotu raději zeptá myslíte-li to dopravdu vážně.

13) Popis tohoto gadgetu je o malinko složitější než těch předešlých, protože se váže též k funkci "Go to..". Takže nejdříve si pomocí "Go to.." nastavte číslo obrázku ve vaší animaci, na které budete potřebovat častěji si odskočit a dejte "OK". No a nyní při naklapnutí popisovaného gadgetu se vždy přímo dostanete k vašemu milovanému obrázkku.

Dalších pět gadgetů se týká hlavního menu "Effect" menu "LightTable". V překladu to znamená něco jako světelný stůl. A co to vlastně je? Já osobně se domnívám, že se toto zařízení používá při kreslení animovaných filmů, kde si malíř prostí předcházející obrázek a nad ním maluje další. Takže vidí předcházející tvary a podle nich nakreslí nové o něco posunuté, což dohromady pak dává dojem rovnoměrného pohybu. Tuto fintu můžete nyní použít i v DeluxePaintuIV. Můžete si nechat 'prosvítit' až dva obrázky dozadu nebo dopředu.

Podobnou funkci má i program Walt Disney Animation Studio. Tak a teď k vlastnímu popisu gadgetů.

14) Tato lampička slouží k zapnutí nebo vypnutí zobrazování v módu "LightTable".

15) Tento gadget slouží k zapnutí nebo vypnutí zobrazování dvou obrázků před aktuálním obrázkem.

16) Tento gadget slouží k zobrazení jednoho obrázku před obrázkem aktuálním.

17) Tento gadget slouží k zobrazení jednoho obrázku za obrázkem aktuálním.

18) Tento gadget provede zobrazení obrazovky Spare pod aktuálním obrázkem pomocí funkce "LightTable".

K posledním pěti funkcím bych chtěl dodat, že jejich zapnutím se dost spomalí pohyb v animaci. Pro dnešek je to už všechno protože se nechci pouštět do zcela nového hlavního menu "Color", které bych chtěl popsat příště jako celek. Takže přejí hodně zdaru v prosvěcování a taky si už můžete zkoušet hrát s barvičkami.

Pokračování příště.

DynaCADD

DynaCADD - profesionální CAD software

CAD na Amige. Co máte na mysli tím "to by nešlo"? Ještě jste neslyšeli o DynaCADDu? Nechte se překvapit a přesvědčit.

DynaCADD je čekatelem na vrcholné místo mezi ostatními CAD programy v testovací aréně. Nejrychleji se oddělí zrno od plev při řešení těžkých úloh v každodenním provozu inženýrské kanceláře.

DynaCADD (CADD znamená "Computer Aided

Design and Drafting", tedy "počítačový pomocník pro navrhování a tvorbu"). Byl vyvinut před několika lety kanadskou firmou DITEK pro Atari ST. Atari verze však nepřesvědčila a prodalo se relativně málo exemplářů. Později začala firma DITEK prodávat tento program již v silně vylepšené

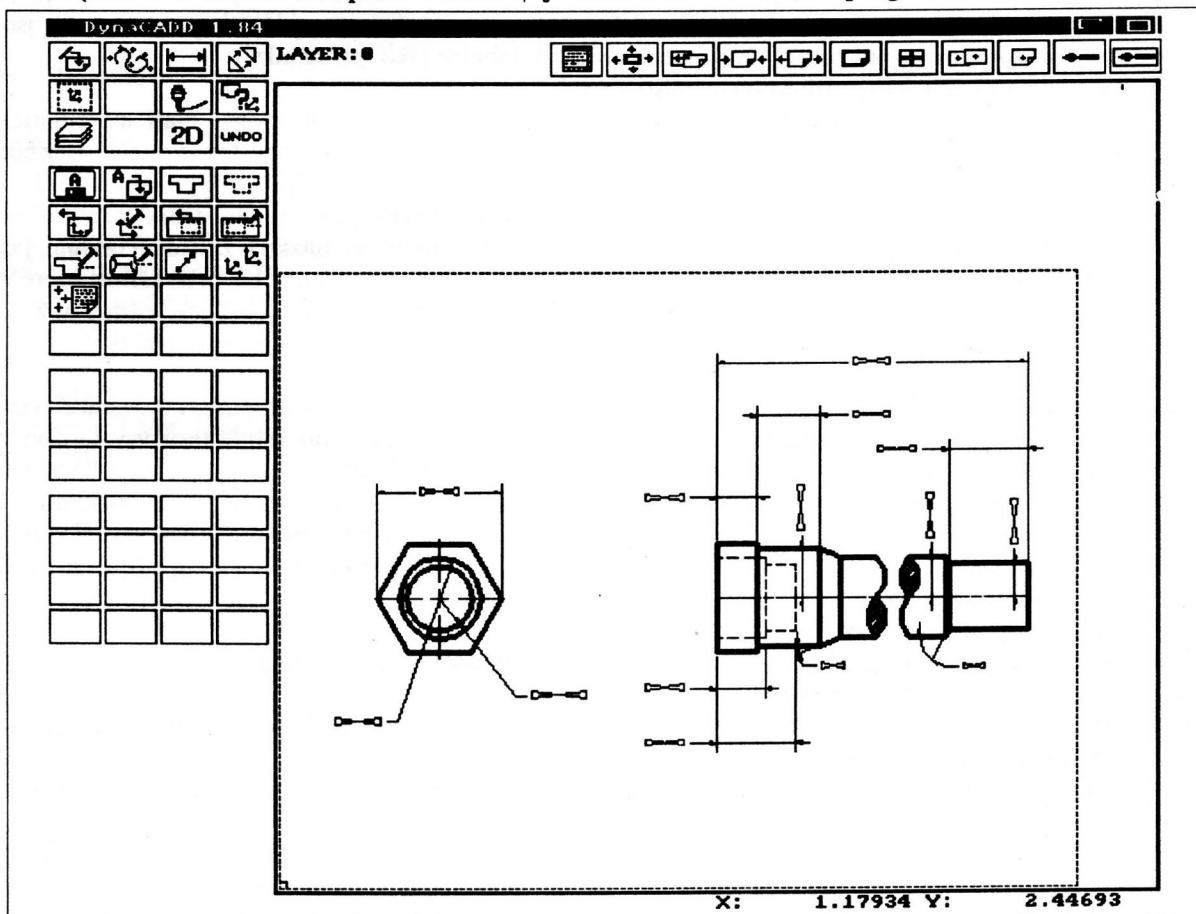
formě, i pro jiné počítačové systémy.

Koncem roku 1990 získává firma CRP-Koruk práva pro distribuci německé verze DynaCADDu. CRP vyvíjela program dále a zohledňovala při tom zvláštnosti německého trhu s CAD programy. Zatím jsou k dispozici verze pro Atari ST, Apple Macintosh, MS-DOS-kompatibilní a samozřejmě pro Amigu. Již v listopadu roku 1990 došlo v zahraničních časopisech k velkému srovnávání CAD programů, kde se prováděly testy předverze DynaCADDu. Nyní je na trhu již konečný produkt, plnohodnotná německá verze 2.04 v ceně cca 2400,- DM. V tomto čísle jsme podrobili testu verzi 1.84.02.

Dojem, že DynaCADD je určen spíše profesionálům, než příležitostným kreslířům, vychází již z cenové úrovni.

Za tuto cenu si koupíme celý komplet obsahující manuál, dvě programové diskety a speciální zástrčku do portu joysticku tzv. Dongle. DynaCADD je možno nastartovat pouze s tímto Dongle. Samotný software není proti kopírování jištěn. Zajištění takových komplexních programů pomocí Dongle je podle našeho názoru přebytečné, protože v tomto případě je používání programu bez manuálu a trvalé podpora výrobce téměř nemožné. Další nevýhodou Dongle je snadná záměna, pokud máme více takto jištěných programů.

Software je rozdělen na dvou disketách. Potěšitelný je komfortní instalaci program. Po zadání cesty se

kompletní program překopíruje na harddisk. Při této příležitosti bychom se chtěli zmínit o minimálním hardwarovém vybavení:

- minimálně 1 MByte hlavní paměti,
- procesor 68020/68881 (nebo vyšší).

My doporučujeme minimálně 2 MByte hlavní paměti a rychlý harddisk (min 600 KByte/s). Na A500 chodí program také, ale s určitými omezeními.

Pouhý pohled do manuálu nás uvádí v úžas: 612-ti stránková německá dokumentace k DynaCADDu se ukazuje přehledně rozdělená a s dokonalým základním úvodem pro 2-D a 3-D díl. Naprostě profesionální od první

do poslední stránky. Kvalita, kterou na trhu pro Amigu nacházíme jen zřídka.

Předem bychom chtěli poznamenat, že DynaCADD pracuje bez potíží pod Kickstartem 2.0. Při startu programu dvojitým nakliknutím jeho ikony, se objeví po krátkém čase vlastní obrazovka DynaCADDu s vlastním requesterem. Nabízí nám možnost začít s úplně novým obrázkem nebo pokračovat na rozpracovaném, přesně od místa, kde jsme s prací skončili. Tato volba má své přednosti zvláště u velkých projektů, protože se k místu přerušení nemusíme složitě a zdlouhavě "proklikávat". Jednoznačné plus pro DynaCADD.

Pokud začneme nový obrázkem, objeví se nám obrazovka DynaCADDu s dalším requesterem, jenž po nás požaduje vložení základních nastavení.

Vedle měrných jednotek zde určujeme ještě formát výkresu. Odtud můžeme natáhnout již hotové výkresy. Odpovídajícími gadgety volíme velikost formátu na šířku. Formát na výšku můžeme rovněž zpracovávat, musíme však zadat přesně jeho rozměry. Tip pro další verze: místo deseti gadgetů pro volbu anglických a amerických formátů by bylo lépe, kdybychom měli k dispozici pět gadgetů pro volbu DIN formátů na výšku.

Pokud jsou zadání dokončena, nachází se konstruktér na pracovní ploše DynaCADDu. Ta je přehledně rozčleněna do několika částí:

- * Kreslící plocha - zaplňuje největší část obrazovky.
- * Ovládací ikony - jsou uspořádány na levé straně obrazovky do čtyř bloků podle funkcí.
- * Lišta s devíti gadgety - zde se nacházejí nad pracovní plochou nejdůležitější, z každé příkazové roviny dostupné gadgety (např. zoomy, nové nákresy, přesuny oken atd.).
- * Titulní lišta - obsahuje šest pull-down-menu s málo používanými funkcemi.

Vedle základních rozsahů přepíná DynaCADD ještě souřadnice (vpravo dole), vysvětuje zadávané příkazy zobrazením objasňujícího textu (vlevo dole, např. "zvolena 3-D pozice..." atd.) a zobrazuje aktuální povelový znak nebo Layer (vrstvu, vlevo nad kreslící plochou).

V takto rozvržené obrazovce se snadno orientujeme. DynaCADD je vhodný pro vytváření dvojrozměrných a trojrozměrných výkresů. Volby módu dosáhneme pomocí gadgetu k tomu určenému mezi ovládacími ikonami.

Zadávání příkazů

DynaCADD rozumí svým uživatelům a mistrům několika způsoby. Nejběžnějším způsobem je pilná práce s myší. I číselné údaje lze zadávat pomocí kalkulačky, která se objeví, bez použití klávesnice. Alfanumerické zadávání příkazů z klávesnice je též možné (např. INSERT LINE - vložení linie). Ve spojení s CRP-digitizerem máme zajištěnu absolutně profesionální práci. Uživatel si může sám na ploše digitizeru definovat pole pro jednotlivé příkazy, takže možností, jak zadat příkaz, je ještě více, a my si můžeme vybrat tu, která nám v daném okamžiku nejvíce vyhovuje. DynaCADD nám bohužel nenabízí řadič pro jiný digitizer. Je nutné poznamenat, že ne každý architekt nebo

inženýr je odhadlán vyhodit svůj starší grafický tablet (aniž bychom chtěli skutečně vynikající kvalitu CRP-tabletu jakkoli snižovat). Alespoň výhledově by měl být k dispozici odpovídající software k připojení jiných zadávacích přístrojů. Po této stránce můžeme být zvědavi na další verze DynaCADDu.

Kreslící prvky

Všechny běžné i méně běžné kreslící prvky máme po ruce. Všechny nové prvky vkládáme do výkresu příkazem "INSERT...". Tabulka na konci článku nám dává přehled o volitelných objektech.

Po volbě jednoho z objektů v tabulce, rozsvítí se ve třetím a čtvrtém bloku ikon volitelné parametry a možnosti zadání. Počet příkazových kombinací je jistě více než stovka. Některé nejdůležitější parametry jsou uvedeny v tabulce jako "poznámky".

Svůj vlastní gadget mají matematické průchody křivek mezi dvěma body, tzv. "Splines". Bez hlubšího rozboru bychom chtěli pouze poznamenat, že DynaCADD rozeznává B-Splines (velmi užitečné) a Bézier-křivky. Ty se "nepřivinou" tak blízko k zadaným bodům, jako B-Splines. Splines slouží zásadně k tvorbě křivek, které mají složitější průběh, než kružnice či elipsa. Žádný jiný CAD program na Amigu nám tuto možnost nedává.

Další gadget se věnuje kótování. Základní nastavení zadáváme myší do requesteru vyvolaného z pull-down-menu. Druh kótování volíme pomocí ikony nebo z klávesnice (kótování linií, oblouků, vzdáleností atd.) Poznámkou si zaslouží mimo jiné možnost vkládat automaticky dostředivé čáry do kruhů a elips (důležité pro jejich kótování).

Pomocníci při kreslení

DynaCADD nám nabízí dva druhy pomocí:

- * pomocný rastr, odstupy pro osu X a Y je možno libovolně zadat;
- * osové pole, analogicky k rastru jsou zde opět pomocné linie s nastavitelným odstupem.

Oba pomocné systémy se dají nastavit nezávisle na sobě v jednom requesteru.

Změny objektů

Vedle vytváření těles ze základních objektů je jejich editace druhou základní možností CAD programů. Jsou nabízeny všechny důležité editační možnosti: přesun, rotace, změna velikosti, zrcadlení, kopírování, drobné změny, dělení, natahování, průměr, maskování, srovnávání atd.

Technika rovin

V DynaCADDu, tak jako v jiných CAD progra-

mech, můžeme umisťovat objekty na různé roviny. Ty si můžeme představit jako transparentní, na sobě ležící listy. Každý objekt, nebo jeho část, může být umístěn na jednu z 256 rovin DynaCADDu. To slouží k sestavování celkového výkresu. Architekt tedy může například nakreslit půdorys domu na jednu rovinu, okótuje ho na druhou, na třetí rovinu nakreslí zařízení interieru atd. Zakrytím nebo odkrytím jednotlivých rovin jsou viditelné pouze ty informace, které potřebujeme. Za další je možné dávat jednotlivým rovinám různé barvy (využijeme nejen pokud vlastníme vícebarevný plotter, ale pro větší přehlednost).

Přímá pomoc

Pokud uživatel stiskne tlačítko HELP, otevře se okno ve kterém podá program vysvětlení (v angličtině) k právě prováděnému příkazu. Velice dobrá myšlenka, jeli-kož klávesa HELP je u Amiga-software bohužel programátoři čím dál tím méně používána.

3-D-mód

Vynikající vlastnosti DynaCADDu (ve srovnání se svými konkurenčními programy) je možnost trojrozměrné práce. Konstruktér tak může kromě plochých výtvorů vnést do hry též hloubku prostoru. Jak jsme již řekli, pro práci v 3-D-módu musíme zvolit odpovídající gadget (2D-3D). Zvláštností DynaCADDu jsou tzv. GCPs (Geometric Coordinate Planes, tedy geometrické souřadnicové roviny). Sedm takových rovin máme předdefinováno v programu, devět dalších si můžeme uživatel vytvořit sám. Pokud chceme vytvořit objekt v trojrozměrném prostoru, potřebuje program jakési pomocné nastavení, kde přesně a jak má být objekt umístěn.

DynaCADD uspořádá objekt, např. kruh, vždy v rovině X/Y aktuální GCPs. K snazší orientaci, kde nám probíhají souřadnicové osy, zapíná DynaCADD vždy jeden ortogonální (pravoúhlý) souřadnicový trojbod. Šipka osy X je označena malým "x". Lepší orientace je umožněna tím, že jednotlivé GCPs jsou označeny "NAHOŘE", "DOLE", "VPRAVO", "VLEVO", "VEPŘEDU", "VZADU" a "ISO" (pro izometrické zobrazení). Prvních šest předdefinovaných GCPs si můžeme představit jako stěny krychle a objekty jsou sem zaváděny právě podle zvolené stěny. Smysluplná je v této souvislosti ta vlastnost DynaCADDu pracovat současně až na čtyřech různých pohledech na těleso. Pomocí povetu "EDITVIEW DYNAMIC" voláme malé příslušné okno, tzv. "Dynamik-box" na levém okraji obrazovky. Zde jsou gadety pro natahování, přesuny a zoomy v aktuálním pohledu. Tak můžeme libovolně měnit vlastní pozorovací bod; a to pro každý ze čtyř pohledů zvlášť.

3-D-mód DynaCADDu má však také malou nevýhodu. Zakryté části objektů nelze potlačit, takže u velmi rozsáhlých výkresů v 3-D ztrácíme přehled. Pouze časté a vytrvalé používání "Dynamik-boxu" nám může pomoci. Doufáme, že tato malá nedokonalost bude v dalších verzích odstraněna.

Výstup

DynaCADD nám dává tři možnosti, jak přenést výkres na papír:

- * tiskárna (jehličková, laserová);
- * plotter (kreslící, vyřezávací);
- * postscript (postscript a uzavřený postscript).

Všechna nutná nastavení najdeme v jednom okně, kde je lze libovolně měnit.

Přídavné programy

Dodatečně k hlavnímu programu jsou pro registrované uživatele k dispozici ještě dva doplňkové programy.

- * Makeplot: k vytvoření budiče plotteru
- * Vektor-Fonteditor: pomocný program pro vytvoření vlastní znakové sady, respektive ke změně stávající.

Ani jeden z nich však nebyl v době psaní článku k dispozici, proto se o nich nemůžeme více rozepsat. Popis v manuálu základního programu však ukazuje na vynikající schopnosti.

DynaCADD je v současnosti nejvýkonnější program své třídy. Možnost konstrukce v 2-D a 3-D je dosud v oblasti Amiga-CAD ojedinělá. Kvalita německého manuálu a německé programové verze je nadprůměrná. Původní cena okolo 2 900,- DM se zdá na první pohled vysoká, ale vlastnosti DynaCADDu této ceně plně odpovídají. Skutečně zářící hvězda na nebi programů CAD.

Kreslící prvky DynaCADDu

OBJEKT	POZNÁMKA
bod	pomáhá při konstrukci
linie	ortogonální, tangenciální, paralelní, atd.
kruh	určený dvěma body, třemi body, atd.
kruhový oblouk	určený dvěma body, třemi body, poloměrem, atd.
zakulacení	zakulacení hran a rohů
elipsa	vzájemně působící umístění (jako u skoro všech objektů)
eliptický oblouk	velice vzácné, příznak profesionálního programu
pravoúhelník	sezává ze čtyř linií, každá z nich je později samostatně odstranitelná
mnohoúhelník	automatické správné generování poloh úhlu jednotlivých linií
text	společně je dodáváno mnoho AGFA Compugraphic-fontů
šrafura	volitelný odstup
vyplňovací rastr	mnoho předdefinovaných rastrů pro uzavřené objekty (kruh, mnohoúhelník, pravoúhelník atd.)

WORKBENCH v.2.0

Tag. Bruno Breyl

Část 3.

Zobrazovací okno obsahuje první číslice a písmeno nastavené znakové sady v dané velikosti. Pomocí Font-Editoru si můžete rovněž prohlížet znakové sady.

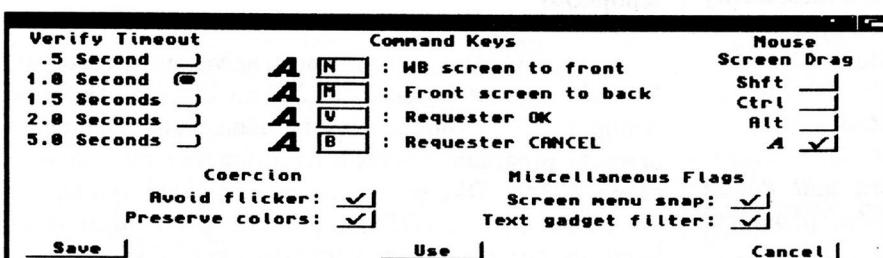
Texty pod ikonami jsou barevné. Font-Editor obsahuje paletu pro volbu barev v textu včetně pozadí. Zda má systém zobrazit pozadí nebo ne, ovládáte dvěma terčíky: "Text only" (jen text) a "Text & Field" (text i pole).

Editor řízení (IControl-Editor)

s menu. Uvolníte-li tlačítko myši, skočí Workbench zpět na předchozí pracovní plochu.

Editor módu obrazovky (Screenmode-Editor)

Amiga obsahuje řadu různých zobrazovacích módů s různým rozlišením. Použití závisí na kvalitě monitoru, uživatelském software, kapacitě paměti počítače a v neposlední řadě i na požadavcích uživatele. Protože mnoho programů otevírá svoje okna nikoli na vlastní obrazovce, ale na Workbench, musí se tyto samozřejmě prezentovat v

Představte si situaci, kdy systém čeká na signál z nějakého programu a program zase čeká na nějaký signál od systému. Blokuje se jakákoli další činnost až do vypnutí počítače. Editorem řízení si můžete stanovit, jak dlouho má systém čekat (pomocí "Verify Timeout").

Pomocí klávesy <levá Amiga> lze v requesteru (zobrazovací terčík) odeslat obrazovku Workbench do popředí nebo do pozadí. Podle požadované funkce musíte současně stisknout klávesu, <N>, <M>, <V>, nebo . V komunikačním okně si kromě toho můžete nastavit klávesu, kterou je třeba stisknout současně s levým tlačítkem myši, aby se posunul WBscreen.

Jestliže si zapnete funkci "Screen Menu Snap" a pak stisknete pravé tlačítko myši, posune systém zvětšený Workbench tak, že je viditelný jeho horní levý roh a s ním i lišta

různých módech zobrazení.

Ve výběrovém (volícím) okně Screen-Editoru se nachází možné módy zobrazení. Ve spodním rádku informuje editor o momentálně aktivním resp. nastaveném módu. K tomu patří údaje "Visible Size" (viditelná velikost), "Min Size" (minimální velikost obrazovky), "Max Size" (maximální velikost) a "Max Colors" (maximální počet barev).

Skutečné rozměry Workbench a počet barev se nastavují pomocí dvou zadávacích polí a jednoho posuvného pravítka (více jak "Visible

Size" nelze na monitoru samozřejmě vidět). Je-li Workbench větší, můžete jej upravit (posunout) myší vertikálně - horizontálně. Stiskněte a podržte stisknutou levou klávesu Amiga, pak stiskněte a podržte stisknuté levé tlačítko myši a nyní táhněte s myší. Současně se pohybuje i obrazovka (Screen). Na požadovaném místě uvolňte tlačítko a klávesu. Máte-li zapnutou funkci "Autoscroll", posouvá systém Workbench automaticky, jakmile je kurzor myši umístěn na hranici viditelného rozsahu.

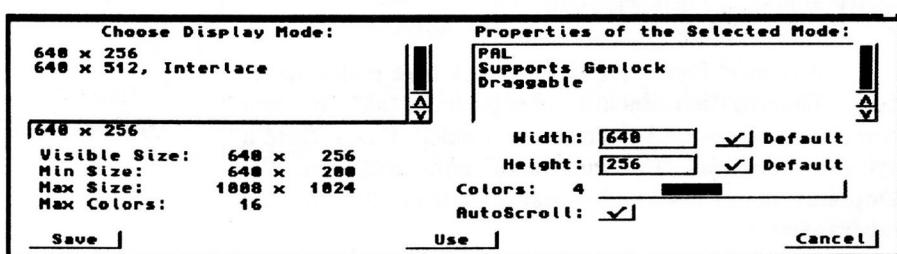
Mód obrazovky má vliv nejen na rozlišení, má také různé vedlejší účinky: některý mód pracuje jen se zabudovaným ESC (enhanced chip set - nový grafický obvod v hardware), v NTSC resp. PAL. Některé nepodporují Genlock nebo Flicker-Fixer. Zobrazovací pole "Properties of the selected Mode" obsahuje odpovídající údaje pro nastavený mód obrazovky.

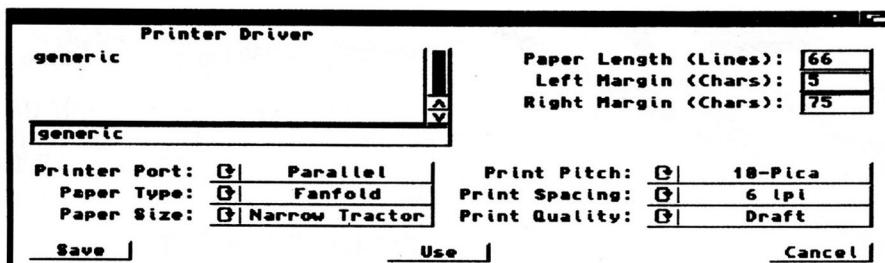
Overscan-Editor

Plocha obrazovky se skládá ze znázorňovaného obrázku a z okraje. Po dobu, kdy se elektronový paprsek pohybuje na monitoru v oblasti mimo obrázek (overscan area), je počítač právě zaměstnán jinou činností a nepřenáší proto žádné obrazové informace. Za určitých okolností se může tento režim změnit (např. při zobrazování sprite). Pak má počítač více času pro přenos obrazů. Toto se nazývá znázornění v módu Overscan. Pomocí Overscan-Editoru si můžete změnit velikost znázorňovaného rozsahu.

Editor tisku (Printer-Editor)

Chcete-li si nechat vytisknout text např. úzkým písmem, pak to tiskárna samozřejmě musí zajistit. Bohužel ne všechny tiskárny rozumí stejným povelům počítače. Operační

systém proto obsahuje programy, které překládají pokyny pro tiskárnu do tvarů, kterým tiskárna rozumí. Tyto programy se nazývají řadiče. Pomocí Print-Editoru si můžete vybrat správný řadič pro vaši tiskárnu. Vždy může být aktivní jen jeden řadič.

Kromě toho je třeba sdělit systému, zda je tiskárna připojena na paralelní nebo na sériové rozhraní (interface) - k tomu slouží v Print-Editoru "Printer Port", dále s jakým řádkovým odstupem má tiskárna tisknout (Print Spacing), s jakou šírkou znaků (Print Pitch) nebo jakým písmem se má tisknout (Print Quality: NLQ nebo Draft). Při nastavení šesti řádků na šířku jednoho palce (2,54 cm) se vám na jednu stránku A4 vytiskne 72 řádků, s osmi řádky na palec pak je to o 23 řádků více (tzn. 95). Jeden řádek na formátu A4 je dlouhý 8,27 palce. Při tisku s šírkou znaků 1/10 palce (písmo Pica) se do jednoho řádku umístí asi 80 znaků, pro 1/12 palce (písmo Elite) a 1/15 palce (Fine) je to 96 resp. 120 znaků. Předpokládá se ovšem, že máte oba okraje (Margin) nastaveny na nulu. Systém interpretuje hodnoty i v zadávacích polích, tzn., že pět písmen tvaru Pica bude více vpravo, než stejný text tvaru Elite.

Nezaměňujte však nastavení Pitch s nastavením Density (hustota) v PrinterGFX-Editoru (viz dále). Pitch nastavuje hustotu znaků, kdežto Density ovlivňuje hustotu grafiky.

Nyní můžete v klidu experimentovat s nastavením. Zavolejte "Execute Cmd" z menu "Workbench" a do zadávacího pole napište:

copy * to prt:

Všechny zápisu v "Output Window" (výstupní okno) přenese

systém po "Execute Command" a <RETURN> na tiskárnu. Napište pář řádků a pak stiskněte na uzavíracím poli. Změňte nastavení v Printer-Editoru, klikněte na "Use" a pak znova zavolejte "Execute Command". Změny jsou ihned účinné, protože řadič před každým výstupem odešle odpovídající povely pro tiskárnu.

To neplatí pro formát papíru (Paper Size: nyní také A4/A5), vedení papíru (Paper Type: skládaný/jednotlivé listy) nebo počet řádků na list (Paper Length). Uživatelské programy si vyžadují nastavení Printer-Editoru od systému a přihlížejí k němu při výstupu na tiskárnu. Textové editory pomocí těchto údajů přepočítávají např. kolik řádků se vejde na stránku, aby došlo k přeskovení perforace.

Editor tisku GFX (Printer GFX-Editor)

Všude, kde se v souvislosti s Amigou vyskytne zkratka GFX, jedná se o grafiku. Nastavení v Printer GFX-Editoru ovlivňují tisk grafiky. Podle zvoleného typu tiskárny odesílá počítač grafiku pro tisk černobílý, barevný nebo ve stupni odstínů šedé (nastavení Shade).

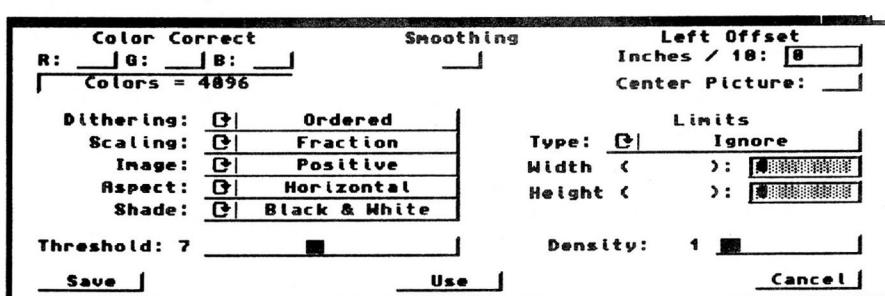
Černobílý tisk: systém přepočítává jas všech obrazových bodů (u některých programů, např. Deluxe Paint, je možné stanovit barvy také nastavením hodnot HSV - t.j. Hue, Saturation,

Value - hodnota regulátoru V reprezentuje jas), přičemž jsou přípustné hodnoty 0 až 15. Podle toho, jak nastavíte regulátor Threshold (rozhodovací úroveň), rozhodne systém zda tiskárna bude vydán pokyn tisknout daný bod jako černý nebo bílý. Threshold 1 znamená, že na papíře se objeví jako černé jen ty body, které mají jas nula. Při Threshold 2 jsou tištěny černě body s jasem 0 a 1. Je-li Threshold 15 převádí počítač až na bílé plochy (jas 15) všechny ostatní na černou.

Stupně šedé: po převedení barevného obrázku na černobílý není zpravidla obsah obrázku příliš k poznání. Zkuste "Grey Scale 1". Systém převede jas bodů do různých vzorů, které se skládají z bílých a černých bodů. Podle jejich poměru vznikají více nebo méně tmavé plochy. Tato metoda přináší obzvláště pro nižší stupně jasu (bílá až středně šedá) akceptovatelné výsledky. "Grey Scale 2" pracuje jen se 4 stupni: černá, bílá a dva odstíny šedé.

Barvy: toto nastavení má smysl pouze tehdy, když používáte barevnou tiskárnu a máte pro ni nastaven správný ovladač (viz Printer-Editor). Technici vyuvinuli více metod pro barevný tisk. Jedna vlastnost je však pro všechny společná: nemohou nikdy znázornit tolik barev, jako zobrazuje monitor. Aby se zabránilo zkreslení barev, je třeba pomocí "Color Correct" omezit počet barev, se kterými bude systém pracovat. Oddělená redukce pro každou základní barvu s 308 barevnými odstíny má v ideálním případě zajistit, že barvy na papíře budou odpovídat barvám na obrazovce monitoru.

Pokračování příště.

KARFI, DOCTOR

ALIANATOR

Cat 1991

TEST 9/92

Grafika	61 %	Celkem
Zvuk	55 %	
Idea	50 %	
Přitažlivost	52 %	

Vítejte amigové u našeho dalšího setkání. Hned na začátku to rozjedeme pořádnou akcí.

Hru Alianator jsem vybral proto, neboť je vcelku nevydařená, ale přesto si zaslouží vaši pozornost (abyste se jí vyhnuli). Její hodnocení hovoří výmluvně za vše.

Alien je, jak známo, něco cizího neznámého, které v drtivé většině případů pochází z hvězd, a nejde o přítulného, malého zeleného trpaslíka s jedním očkem, velkou hlavou a malým trupem, ale naopak modrošedého obra s několika páry očí, malou hlavou a kulturoickým zbytkem. Jeho zvláštním znamením je to, že není zrovna kamarád s lidmi. A jak už to v Hollywoodu (nikoliv v životě) chodí, nezbývá, než sehnat nějakého odvážného dobrovolníka (např. vězně odsouzeného na smrt, člověka nemocného rakovinou, atd...), který se nestvůrce postaví.

Terminátor (česky Ukončovatel) je ten, kdo něco ničí, anebo se o to alespoň pokouší.

Z toho plyne, že Alianator značí toho, kdo jako svou profesi likviduje vesmírné nepřátele. Hádejte, kdo jím asi bude?

Někde a někdy v budoucnosti ...

Právě jste si oproti podpisu vyfasiovali svou oblíbenou kosmickou stíhačku zn. Viper a jdete s chutí bránit obyvatele vesmírné stanice. Její prostor je vyměřen čtvercem a hvězdicí, v jejíž rozích jsou rodinné jehlany, ve kterých žijí lidé.

Inuze větřelců vycházející z mamutí létající základny, která je umístěna přibližně nad středem vašeho teritoria, spočívá v tom, že malé talíře unášejí celé rodinné jehlany na svou základnu. Zde z nich pak vytvoří speciální mutanty. Pokud budou takto uneseny všechny jehlany, končíte.

Hra se odehrává ve vektorové 3D grafice ála Simulcra (Test 7/91) a její ovládání je velice jednoduché - myší, přičemž LM je palba a PM plyn. Palubní deska vašeho stroje se vyznačuje jednoduchostí a je doplněna spoustou zbytečnosti.

Nyní nadešel čas povědět si něco o celé invazní síle vašeho nepřitele:

STANDART SAUCER: v = 160-300
Štíť: 3

Jeho hlavním cílem je unášet jehlany a transportovat je na základnu (viz. MUTANT)

MUTANT: v = 750-1500 km/h
Štíť: 10

Mutant je strašlivá potvora, která na vás útočí šílenou rychlostí, přičemž s úspěchem využívá starou japonskou taktiku kamikadze.

LANDING SAUCER: v = 207 km/h
Štíť: 6

Letem nízko nad zemí pokládá rotační miny. (viz. ROTATOR MINE)

ROTATOR MINE: v = 130-500
Štíť: 0

Jen se k ní přiblížte a uvidíte.

ATTACK SAUCER: v = 384 km/h
Štíť: 4

Útočný talíř, vybavený zbraněmi po celém obvodu svého štítu. Je dosti nebezpečný.

FIGHTER: v = 1200 km/h
Štíť: 5

V celku normální stíhačka. Jen je jenom dobře vyzbrojená a pekelně rychlá.

TRONE: v = 750 km/h
Štíť: 6

Těžký bitevník. Vypouští do prostoru rakety, které vás mají zasáhnout. (viz. STANDART ROCKET)

STANDART ROCKET: v = 400
Štíť: 0

Standardní rakety nejsou zrovna elitní zbraní a proto i autoři tohoto programu poukazují na kvalitu této zbraně velice výmluvně "jsou vše, jenom ne dobré".

BOMBER: v = 400 km/h
Štíť: 10

Bombardér je dosti nebezpečný, neboť vypouští naváděcí bomby, které se vás hned tak nelekounou. (viz. DETECTOR MINE)

DETECTOR MINE: v = 277 km/h
Štíť: 8

Tyto miny jsou asi největším kamenem úrazu vašeho nezdravu. Během svého pádu si to nezadržitelně mříří k vám. Tak tedy chladnou hlavu rychlou myš a ještě rychlejší levé tlačítko.

KRAITON: v = 800 km/h
Štíť: 6

Kraiton je výrobna polotovarů raket zavěšených na padáčku. (viz. PARACHUTE)

PARACHUTE: v = 150 km/h (volný pád)

Parachute jsou padáčky na nichž jsou zavěšeny turbo rakety. (viz. TURBO ROCKET)

TURBO ROCKET: v = 1400 km/h
Štíť: 0

Tyto raket vznikají až po dopadu na zem, ale stojí zato. Létají tak dlouho kolem vás, až je nakonec sestřelíte (a nebo ne).

BAISHER: v = 1100 km/h
Štíť: 0

Nenese zbraně, zato po jeho sestřelu toho máte plnou myš. (viz. SWARMERS)

SWARMERS: Štíť: 0

Jejich hlavní doménou je motat se kolem vaší lodi tak dlouho, dokud, ji nezasáhnou.

Málo nezdaru!

BLADES OF STEEL

■ Konami 1990

TEST 9/92

Grafika	68 %	Celkem
Zvuk	71 %	
Idea	65 %	
Přitažlivost	66 %	

Ne, tak pod tímto názvem se neskrývá žádná z "božích" her, jak by mohl název (Ocelová ostří žiletky) klamně napovídat. Jedná se o nejhorší hokej, jaký jsem (viděl jsem již dva) kdy viděl. Pro mnoho sportovních milovníků to bude jistě zklamání, ale je to tak. Jde totiž spíše o akční hru než o kvalitní simulaci hokeje. Jediné, co vám jistě zlepší náladu je to, že se hra nachází pouze na jedné disketě.

Nejprve se objeví nečekaný obrázek hokejisty. Poté, vy, majitelé originálu, pomocí manuálu snadno odhadnete sled čtyř čísel.

Pak následuje výběr hry pro jednoho či dva hráče. Zde, pakliže hrajete sám, bych vám doporučoval zvolit nejprve hru pro dva. Ptáte se proč? Tak tedy proč ne! Ušetří vám to spoustu starostí při hře proti počítači.

Blades Of Steel umožňuje zvolení tří typů obtížností. Nejprve bych vám doporučil zvolit si tu nejjednodušší, tedy lidsky řečeno nejsem pro.

Hokej, jak je známo, se hraje v pěti plus brankář. To autoři zachovali, jinak jsou ale pravidla trochu pozmeněna.

Hlavní rozdíl je ve způsobu boje o puk. Fauly zde prakticky neexistují - každý nečekaný styk na ledové ploše řeší jedno kolo boxu. Jako faul je považován jen souboj, kdy útočící hráč je zastaven v obraně třetině soupeře. Potom nenásleduje nájezd na branku, nýbrž tzv. trestné střílení.

Při trestném střílení bych vám doporučil jednu svou fintu všech fint; a sice, střelbu do středu branky a to

pod břevno. Brankář je tímto postupem natolik zmaten, že se pro jistotu bezhlavě vrhne k jedné z tyček branky.

Střelíte-li gól, následuje radost publika a zlost soupeře. Ani brankář vašeho protivníka neovládne své emotivní pohnutky a pro jistotu na důkaz přátelství pomocí své hole vytvoří několik symbolických zárezů do ledu.

A nyní vzhůru do boje!

Nejobtížnější, jak již bývá zvykem, je vstřelit gól a to upozorňuji do soupeřovi branky. Autoři si s tímto zádrhelem poradili vskutku mistrně. Hráč nejen že ovládá hráče v poli, ale i svého brankáře, což nebývá zrovna dvakrát obvyklé.

Vaším aktivním hráčem je vždy ten, který ze sebe nejvíce vyzařuje energii (přímo jadernou, neboť svítí). Aktivní hráče si můžete vybírat mačkáním tlačítka joysticku bez udání směru. Máte vybráno a nezadržitelně se říte na soupeřovu branku. Nyní zbývá jen vyřešit problém, jak vystřelit puk, aby padl gól.

I to je (na první pohled) snadné. Všimněte si, že v brankovišti se pohybuje jakýsi matný červený čtvereček (vaše muška po úderu plácačkou). Vystřelite tehdy, jestliže se nenachází přímo před brankářem.

Pokud naopak zase bráníte branku, musíte se snažit o to, aby jste

byly svým brankářem mezi soupeřem a jeho muškou (logické).

Pakliže se vám poštěstí a vyhrájete celý turnaj, máte se na co těšit. Vyřítí se proti vám odrostlá gymnastka (až led zapraská) s pohárem v ruce.

Hurá, dokázali jste to, jste pašák a co takhle zvolit si těžší obtížnost.

Nyní přichází čas pro mé odporné odborné zhodnocení. Po stránce grafiky bych se ještě jakž takž udržel, ale po delším poslechu lahodné hudby se domnívám, že bych byl nucen se v noci odkopávat.

Dalším opravdu fascinujícím poznatkem je nekonečně dlouhý pohled na výsledkovou tabuli, kdy po každém gólu musíte být informován o stavu hry.

Co se týče dalších voleb, např. volení sestavy, taktiky, dresu, a dalších okrasných doplňků, na ty autoři zcela pozapomněli. Ne, že by byli nějak zvlášť důležité, ale hovoří o preciznosti dokončené práce.

A tak co říci závěrem. Firma Konami mě zase jednou zklamala. Nevadí, jsem ale strašně zvědav, s čím vyrukuje na trh příště.

P.S.: Reuter oznamuje, že Wain Gretzky II je na postupu do Prahy.

Prodej starších čísel.

Redakce má k dispozici starší čísla a publikace. Tyto Vám zašleme po obdržení příslušné částky, která bude zaslána poštovní poukázkou typu C (žlutá) na adresu redakce. Ve zprávě pro přjemce na zadní straně složenky napište, která čísla nebo publikace objednáváte.

V současné době jsou k dispozici tato čísla a publikace:

Čísla 10/91 a 12/91	výprodejný cena 10,- Kčs/ks
Čísla 1 až 7/92	cena 20,- Kčs/ks
Publikace: Počítačové hry I	Počítačové hry II
z obsahu: Pirates	Populous
Operation Stealth	Conflict europe
Future Wars	Lords of the Rising Sun
cena 80,- Kčs/ks	Bards Tale
	cena 70,-Kčs/ks

Jedná se o rozsáhlé popisy her, včetně potřebných map a obrázků. Při objednání obou publikací je cena jen 120,- Kčs.

Na dobírku dále nabízíme za výprodejnou cenu 10,- Kčs/ks ještě některá čísla z roku 1991 (jsou to čísla 7/91, 8/91, 9/91 a 11/91). Těchto časopisů je pouze několik desítek kusů, proto na dobírku!

TEAM YANKEE

■ Empire **1990**

TEST 9/92

Grafika	68 %	Celkem
Zvuk	65 %	
Idea	72 %	
Přitažlivost	79 %	71 %

Již dlouho jsme se na stránkách našeho magazínu nesetkali se simulátorem pozemní bojové techniky. Dnes to tedy napravujeme a povíme si něco o simulátoru tankových bitev III. světové války. Bestseller pana Harolda Coyla "Team Yankee" inspiroval firmu Empire k vyprodukovaní 3D simulační hry téhož jména. Román (a tudíž i hra) popisuje události několika prvních dnů III. světové války tak, jak je prožil velitel tankového družstva Sean Bannon sloužící u 3. americké armády v západní Evropě (mimořádne jednotlivé události odpovídají katastrofickému scénáři, který pod názvem "III. Světová válka" vymyslel generál Sir John Hackett).

Hra obsahuje šest tankových bitev, v kterých chráníte západní Evropu před náporem rudých tanků z východu. Jednotlivé bitvy mohou být hrány samostatně, jako kariera nebo též v tzv. Practice Modu, kdy nepřítel nestřílí. Orientace na bojiště je zprostředkována dvěma základními obrazovkami - mapy a pohledu(ů) z tanku(ů). V boji totiž nevelíte pouze jednomu vozidlu, nýbrž čtyřem samostaným družtvům, z nichž každé čítá čtyři bojové stroje. Do nepřítel kapitalismu pak můžete pálit vším, co máte k dispozici (rakety, dělové náboje, kulomet) a nesmíte zapomenout ani na dělostřeleckou a vzdušnou podporu. K ochraně před nepřitelem vám pak slouží lesy, dýmovnice a kouřové clony.

Samozřejmě, že se nabízí srovnání s Shermanem M4. Team Yankee je podle mne lepší po všech stránkách (vyjma grafiky). Nevhodou je jen to, že se vaše tanky (jsou-li napadeny) ze zásady nebrání. Z toho plyne, že občas nevíte, kde vám hlava a myš stojí.

LIFE & DEATH

■ Mindscape **1991**

TEST 9/92

Grafika	58 %	Celkem
Zvuk	61 %	
Idea	72 %	
Přitažlivost	59 %	60 %

Černá krabička s fotografií čtyř plně vyzbrojených chirurgů skláňejících se nad svou obětí a doplněná zářivým nápisem Život & Smrt spolu s stručným varováním: "Nehrajte tuto hru, pokud jste nervově indisponován!" a heslem "Staňte se chirurgem!", určitě snadno zláká mnoho důvěřivců, kteří se chtějí stát ve své volné chvíli lékařem. Bohužel, jen zláká.

Je sice pravda, že v Life & Death se skutečně stáváte mladým lékařem, který nastupuje na jedno chirurgické oddělení kdesi v nemocnici na kraji města a že se snažíte ze všech sil léčit pacienty. Ale je také pravda, že pacienty lze rozdělit do tří skupin - nemocné s ledvinovými kameny, appendixem a simulanty, což je žalostně málo.

Vaše vlastní vyšetření pak spočívá buď z běžné vizity na pokoji, sonografického vyšetření, či roentgenu a samozřejmě také operačního sálu. Laik by možná řekl, že je to dostačující, ale každý lékař vám poví, že v takovýchto podmínkách nebude za životy pacientů odpovědnost a že větší šanci na úspěch má v Tutoce nebo v Ruské ruletě.

Testování programu se zúčastnil i jeden z našich externích spolupracovníků (student 6. ročníku medicíny). Ten sice dosáhl během hry jistých dílcích úspěchů, ale plná nemocniční místnost je výmluvným faktorem o reálnosti programu.

Přimhouříme-li obě oči nad kvalitou programu, nemůžeme je již přimhouřit nad jeho grafickým provedením - chvilku po zapnutí a vložení diskety jsem začal obíhat okolo stolku a hledat, kde se mi to AT s CGA kartou a Sound Blastem napojilo na monitor. Bohužel, nic jsem nenašel.

CENTURION

■ Kel. Beck & Bits 1991

TEST 9/92

Grafika	71 %	Celkem
Zvuk	70 %	
Idea	69 %	
Přitažlivost	76 %	72 %

Kdo by si nepamatoval Defender Of The Crown - první super hru na 16 bitové počítače v níž šlo o vynikající spojení akce, adventure a strategie. Její úspěch byl vskutku kolosalní a tak není divu, že ani nyní nedá někomu spát. Stále přicházejí nové a nové firmy se stále novými a novými variacemi na toto téma.

Tak jsme my, počítačoví hráči, měli možnost zúčastnit se nejen stolních válek ve Francii, ale třeba i boje o trůn v dalekém Japonsku. Firma Bits Of Magic před nás však postavila úkol daleko větší - vytvořit Římské imperium.

S podrobným návodem, jak na to, se setkáme v některém z příštích čísel. Dnes se podíváme jen na kvalitu provedení.

Hra se rozkládá na dvou disketách a obsahuje i instalaci programu na Harddisk.

Graficky je Centurion na průměrné úrovni. Pochvalu si specialně zaslouží postavičky vojáků, které během šarvátek na bitevním poli působí, že to tak musí říct, obzvlášť roztomile. Naproti tomu gladiátoři se svými trhavými ztrhanými pohyby budí dojem 8 bitů.

Zvuková kulisa je tvořena nasamplovanými zvuky potlesku (ubitev) a hospodských rvaček. Melodie hraná na jakýsi dechový nástroj zpada do prostředí zlatého věku Římské říše.

Sestavíme-li si žebříček kvality a nápadů, zjistíme, že Centurion je daleko lepší (jak jinak) než Defender Of the Crown. Bohužel však nedosahuje takové strategické dokonalosti jako Johhan Of Arc. Dalo by se tedy říct "Zlatá střední cesta", kdyby jen poslední dvojčíslo letopočtu vzniku nezdobyla 9.

CONNAN**■ Virgin Games 1991****TEST 9/92**

Grafika	79 %	Celkem
Zvuk	62 %	
Idea	70 %	
Přitažlivost	51 %	

66 %

... Zatahání za rukáv přimělo tlustého Kothánce k tomu, že se se zavrčením otočil. Uviděl vedle sebe stát vysokého, černovlasého, štíhlého a svalnatého mladíka, na jehož zjevu bylo vidět, že se do této společnosti zrovna nehodí.

Mezi všemi těmi lumpy vypadal jako šedý vlk, který omylem zabloudil do smečky prašivých psů. Levná tunika nemohla zakrýt tvrdé, vypracované linie postavy. Široká, silná ramena, mohutný hrudník, štíhlý pas a svalnaté paže. Plet' měl opálenou do ořechova, ošlehanou pobytom pod širým nebem, oči v hnědé tváři zářily modrým ohněm. U boku se mu houpal široký meč v odřené, kožené pochvě a prsty si pohrávaly s jeho rukojetí ...

Zasvěcenci, již určitě vědí o kom je řeč, laici to zas jistě tuší podle titulku. Ano, oním mužem s hřívou černých vlasů, který vyrušil chvástajícího se Kothánce není nikdo jiný než nejslavnější hyborský hrdina pana Roberta E. Howarda - Conan, poslední Cimmeřan a zároveň i první skutečný hrdina příběhů "Sword & Sorcery".

R. E. Howard napsal za svého života několik tuctů Conanových příhod na takové literární úrovni, že mu vzdal hold i Isaac Asimov. Naštěstí (podle mne však bohužel) po tragické Howardově smrti neskončil svůj život i Conan, nýbrž se i nadále objevoval v stále nových a nových dobrodružstvích od stále nových a nových autorů. V současné době jej můžeme nalézt nejen v knihách, ale i komiksech, kinech, v počítačových hrách, a kdyby používal prачku, tak

snad i v reklamě na Vizir či Ariel. Bohužel, většina těchto nových conanů (záměrně příš s malým c) má s tím původním Howardovým společně totliko jméno a svalový podklad svých činů. Polonahý hrdina adventuro-arcádové hry Connan je jedním z nich.

Seznámíme se s ním v jeho rodné vísce, kde se svou ženuškou hezky hospodaří - on kovář, ona žena v domácnosti. Nic ale netrvá věčně a tak po loupežném nájezdu pochopů Thoth-Amona (supermág a nejvyšší kněz hadího boha Seta) zůstává connan omráčen na zemi a z jeho žinky je chladnoucí škvarek.

Další děj je vcelku jasný - s mečem v ruce prochází connan širými zeměmi Hyborskými a kouká, jak by se Thoth-Amonovi dostal na kobylku a přitiskl mu svůj ostrý nožík od firmy W.S. pod krček. Jeho pouť vede cestou necestou, skrz známá i neznámá města, ve kterých na něj čeká nejedno dobrodružství a kde potká mnoho zajímavých lidí.

S nimi se pak může dát nejen do řeči (a vypátrat tak skryš Thoth-Amona), ale i do pranice. No a pokud se stane, že si už (zcela náhodou) nebude vědět s něčím rady, může navštívit i některý z chrámů a poptat se kněží. To, že nakonec přece jen Thoth-Amona najde a ukáže mu, jaký hezký meč si ukoval, je nad slunce jasné.

Námětově tedy nepřináší Connan nic nového.

Odprostíme-li se však od námětu a vezmeme-li hru jako ucelený komplet grafických, zvukových a programátorských kompozic, dojdeme k velice rozporuplnému zjištění.

Grafika je (co se týká barev a propracování) perfektní, ale zato animace - to co vyvádí paní Connarová u potoka, vypadá jako všechno možné, jen ne praní prádla (o úvodních hromech, blescích ani nemluvě).

Podobné je to i se zvukovými efekty a hudbou vůbec. Původní

předlohy produkované syntetizátorem dosahovali určitě lepších kvalit než posléze počítačem zpracované melodie.

No a konečně k rozložení programu na čtyřech disketách. Proč ne, když to bude provedeno rozumně. Avšak u Virgin Games jsou patrně jiného názoru a já vám to říkám otevřeně:

Vy co nevlastníte harddisk či čtyři disketové mechaniky se máte vskutku na co těsit, vždyť porovnání časů hra/vyměňování disket totiž vychází zhruba v poměru 4/3. Z toho plyne, že pokud budete hru hrát až do konce, máte naději mít biceps na pravé ruce zhruba stejný, ne-li lepší jako Stallone, Lungren či (ti slabší hráči) jako Arny.

Závěrečný verdikt tedy zní: Vcelku propracované a docela zajímavé adventure, jen nebýt těch čtyř disket a ... zasazení děje do Hyborských zemí (jména hlavního hrdiny Conana nevyjímaje - kdyby se alespoň jmenoval nějak jinak třeba Covral), které patrně drásá nervy všem Turanianského světa znalým hráčům. Těm ostatním je to určitě fuk.

A na závěr jsme se ještě zeptali, jaký je názor na podstatu hry muže k tomu nejpovolanějšího:

"U Croma! Dva celuloidové pásy a kupu pergamenů jsem ještě dokázal překousnout, ale co je moc, to je moc. Já, který nikdy nesel ani neskřízel a který to nehodlá dělat do té doby, dokud bude moc sklízet mečem, že jsem se živil jako vesnický kovář? Pha! Však já těm prašivým psům a přísluhovacům Setovým ukážu.", a se slovy: "Ještě se na světě nenašla hlava, jejíž krk by odolal ostří mého meče.", zavřel za sebou dveře naší redakce tak, až z rámů vypadly.

Popis postavy v článku byl vybrán z povídky "The Tower Of Elephant" ("Věž slona") od Roberta Erwina Howarda. Překlad Jan Kantůrek. V publikaci "Věž slona a jiné povídky" vydalo nakladatelství Zlatý Kůň ve spolupráci s Českou speleologickou společností a SFK Jules Vernea.

ZAC McKRACKEN

■ Lukas

1988

TEST 9/92

Grafika	42 %	Celkem
Zvuk	50 %	
Idea	62 %	
Přitažlivost	76 %	65 %

Ahoj, milí Zakáci a Začice! Je tu opět čas povědět si něco o statečném hrdinném Zakovi a jeho přítelkyních.

Pohodlně se usadte, pokračování začíná.

V minulém pokračování jsme se rozloučili se Zakedem a jeho přáteli v době, kdy sebral mimozemšťanům své věci a pln radosti se vrhá vstříc dalšímu kolu tohoto bláznivého dobrodružství.

Ale nemyslete si, že to budete mít tak jednoduché.

28) Jděte doprava, na 14. ave, k Lous' obchodu a kupte si zde lístek Lotto (pomocí buy-Lotto nápis nad okénkem). Zadejte číslo, které jste si poznamenali v kosmické lodi. Jděte ven z obchodu a přepněte se na Leslie.

29) Jděte k prvním velkým dvěřím vlevo, použijte žebřík na pedestal a prověďte pick-up-crystal sphere. Otevřou se velké dveře, vezměte si žebřík a projděte jimi. Zapněte baterku (flashlight). Zde se orientujte pomocí mapy z Marsu a spěchejte do generátorové místnosti. Zapněte oba vypínače, až se ručičky dostanou do zeleného. Sundejte si helmu (Take off helmet). Jděte do místnosti s mapou. Na zdi přečtěte strange markings, získáte diagram 2. Přepněte na Zaka.

30) Jděte opět do Lous' obchodu, kde vám majitel oznámí, že jste vyhráli v lottu. Kdyby nebyly ještě známy výsledky, počkejte chvíli venku a vraťte se zpět do obchodu. Vyhráli jste 10 000 \$. Jděte ven k autobusu. Pomocí kazoo a cashcard se opět dostanete na letiště.

Odtud leňte přes Miami do Kaira.

31) Z letiště jděte stále doprava až ke Sfinze. Zde najdete nohu s nápisem, použijte žlutý krajon na nápis a načrtněte diagram 2. Otevřou se dveře. Projděte jimi a orientujte se podle mapy Sfingy. Jděte do místnosti s tajným panelem a ihned, jakmile tam dorazíte přepněte se na Annie.

32) Jděte na letiště a leňte za Zakedem do Kaira. Dojděte také do místnosti s malým panelem. Zde si přečtěte hieroglyfy a podle rady zmáčkněte tlačítka v daném pořadí. Otevře se stěna. Dejte žlutý krystal Zakedovi a přepněte na Zaka.

33) Použijte žlutý krajon na wallpaper map. Přečtěte si strange markings a poznamenejte si je (= diagram 3). Pomocí mapy vyjděte ze Sfingy a jděte na letiště. Zde si zakupte lístek do Kinshasy. Jděte do letadla. Po doletu jděte ven z letiště džunglí až do vesnice. Vejděte do šamanovy chýše. Dejte žlutý krystal šamanovi, ukážte vám jak jej používat. Po chvíli se dostanete před chýší. Použijte žlutý krystal, ťukněte na Egypt.

34) Jste teleportován do tajné místnosti nahoře pyramidy, jděte doleva a zatáhněte lever na zdi. Přepněte na Annie. Vyjděte ven ze Sfingy a jděte doleva k pyramidě. Projděte dvěřmi. Uvnitř je velká tma. Použijte tedy příkaz What is a najděte dveře. Projděte těmito dveřmi a jděte úplně doleva.

Opět pomocí What is najděte schody. Vyjděte po schodech a dostanete se do tajné místnosti, jako Zaka. Zatáhněte za lever, zavře se spodní poklop a přepněte na Zaka.

35) Jděte doprostřed místnosti a použijte glowing object na base. Odstupte od zařízení a použijte žlutý krystal, ťukněte na Lima. Vezměte si kandelábr. Použijte žlutý krystal a leňte do Egypta. Jděte k zařízení a použijte kandelábr na glowing object. Nasadte si wetsuit a oxygen tank. Použijte duct tape na fishbowl. Nasadte si opáskovanou fishbowl. Tím jste oděn do kosmického obleku.

Odstupte od stroje a použijte žlutý krystal.

36) Ťukněte na Mars face. Použijte krajon na strange markings a načrtněte diagram 3. Otevřou se všechny dveře. Orientujte se pomocí mapy Marsu. Musíte použít zapalovač, protože jsou dveře zbarveny. Vyjděte ven z bludiště do Great chamber. Jděte na východ a po projití dveřmi jděte doleva k přistávací straně.

37) Přepněte na Melissa. Nasadte si helmu boombox (leží vpravo u předního skla), otevřete dveře a vystupte ven. Přepněte na Zaka. Vstupte do kosmické lodi a zavřete za sebou dveře. Sundám si fishbowl a oxygen tank. Použiji oxygen valve a přepnu na Melissa.

38) Jděte doprava k velké tváři. Vstupte do Great chamber. Jděte do prvních velkých dveří k pedestalu. Přepněte na Leslie. Vyjděte z mapové místnosti pomocí mapy Marsu. Jděte k Melisse. Dejte Melisse DAT a vinylovou pásku. Použijte žebřík na pedestal a přepněte na Melissu. Použijte vinylovou pásku na DAT a pak DAT na boombox.

39) Zapněte boombox, zmáčkněte record a přepněte na Leslie. Zvedněte crystal sphere. Sejděte dolů a přepněte na Melissu. Vezměte si žebřík. Jděte ke druhým velkým dveřím a zapněte boombox, zmáčkněte PLAY a dveře se otevřou. Dveřmi projděte a pomocí what is najděte další východ. Tímto východem projděte. Vezměte si Ankh. Jděte zpět do Great chamber a jděte doprava ke třetím velkým dvěřím. Použijte žebřík na pedestal a pomocí pick-up-crystal sphere otevřete dveře. Vezměte si žebřík.

40) Dveřmi projděte a pomocí what is najděte další východ. Projděte jím a použijte Ankh na panel. Zmizí silové pole. Stikněte tlačítko na stroji a dostanete zprávu. Vezměte si menší zlatý klíč a vraťte se zpět do Great chamber. Jděte zpět k přistávací straně, pořád doleva, až k monolitu.

41) Použijte cashcard na otvor a dostanete token. Přepněte na Leslie.

Nasadte si helmu a jdete k monolitu, použijte token na tramvaj, která stojí opodál a vstupte. Rychle přepněte na Melissu a použijte token na tram a vstupte. Tram vás po chvíli odvezte k pyramidě. Leslie použije broom alien na hromadu písku před vchodem. Přepněte na Zaka.

42) Nasadte si oxygen tank a fishbowl. Otevřete dveře a jdete ven, doleva k monolitu. Použijte cashcard na otvor a použijte token na tram. Po příjezdu k pyramidě jdete ke vchodu do pyramidy. Použijte bobby pin sign v klíčové dirce, otevřou se dveře. Vejdete a pomocí what is najdete východ, projdete jím a jdete pořád doleva, až na doraz.

43) Přepněte na Melissu a dojdete k Zakovi. Přepněte na Leslie, jdete k sarkofágovým nohám a zatlačte na ně. Přepněte na Zaka.

44) Jdete po schodech, které stojí přímo proti mně. Přepněte na Melissu a vyděte po schodech. Přepněte na Leslie a odejděte doleva od nohou. Přepněte na Zaka a postavte se před bílý krystal. Přepněte na Melissu a jdete ke krabičce na zdi. Použijte zlatý klíč na krabičku, zmáčkněte tlačítko. Přepněte na Zaka.

45) Rychle si vezměte bílý krystal. Použijte žlutý krystal, ťukněte na Egypt. Sundejte si fishbowl a oxygen tank. Jdete ke stroji, použijte kandlábr na žlutý krystal a dále použijte modrý a bílý krystal na kandelágr. Jdete k vypínači (vpravo od stroje). Pomocí turn on jej zapněte. Přepněte na Annie a Zapněte tlačítko (vlevo od stroje).

Aži spolu šťastně až do smrti

Ač je to neuvěřitelné, tak musím konstatovat, že jste to dokázali a svět je tímto jednou provždy osvobozen.

GRATULUJI!

Touto cestou bych se s vámi věrnými chtěl rozloučit za Zaka a chtěl také poděkovat našemu přispěvateli M.Tomečkovi z Holíče, který nám námět k návodu zaslal.

Tak ahoj a zase někdy na čtenou!!!

Another World

(Delphine Software Cinematique 1991)

Fantasticky šílené dobrodružství Zaka a jeho tří přítelkyní dnes sice definitivně skončilo, ale netruchlete. Máme pro vás další lákavý bombónek. Dnes plníme náš slib z červencového čísla - přinášíme vám první část kompletního návodu na ještě fantatičtější Another World.

Nejdříve ale pár slov k ovládání.

Klávesnice:

F1 →
F2 ↓ - nastavují způsob zobrazení
F3 ↗
F4 ↘

P - pauza (jak jinak)

C - vložení přístupového kódu (hra neobsahuje procedury k nahrání stavu hry)

Joystick:

Fire - zašlápnutí potvory na krátkou vzdálenost

Dolu + Fire = zašlápnutí na dlouhou vzdálenost

Krátký skok

Otočka ← Chůze (+ Fire = Běh)
↓
Klek

Běh + krátký skok = dlouhý skok

A nyní vzhůru dobrodružství vstříc!

Po teleportaci do bazénu urychleně vyplavte na hladinu (je-li vám život milý) a odtud se vydejte směrem na východ. Všechny ošklivé píďalky ušlapte (brouk neškodí), jinak ony ušlapou vás.

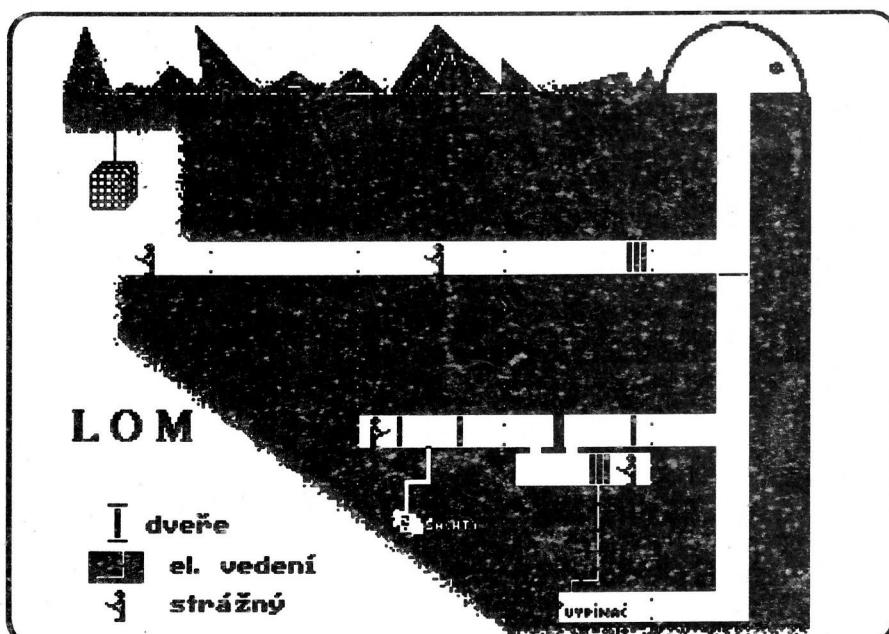
Potom se vydejte dál na východ. Dalšího člena uvítacího výbooru pokud možno nezašlápejte, nýbrž vemte před ním nohy na ramena (mimo ohodem dlouhý skok je rychlejší než běh) a snažte se dosáhnout lana, které je za bazénem na západě.

Po akrobatickém kousku z cirkusu Humberto spěchejte opět na východ, dokud nenarazíte (doslovně i obrazně) na nejvyšší formu intelligence.

Další děj se odehrává automaticky a vy máte nyní možnost dostat se na toto místo kdykoliv vložením kódu HICI.

Kdyby byl na vašem místě John Glames (Operation Stealth), dostal by se z klece ven pomocí pera s kyselinou. Vám však zbývá poněkud primitivnější metoda - rozhoupat klec, ať si strážný co chce říká, křičí a z pistole pálí.

O tom, co dál, si povíme, ale až příště. Zatím se trochu porozhlédněte po vězení (nejlépe s pistolí v ruce).

Redakce našeho časopisu nabízí
výrobky

firmy COMMODORE

a z bohaté hardwarové nabídky vám v současné době můžeme
dodat tento sortiment:

**Nejlevněji v celém Československu nakoupíte výrobky
firmy Commodore
prostřednictvím naší zásilkové služby!.**

Amiga 500 CPU 68000, 7.14 MHz, 512 Kb RAM	13990.- Kčs
Amiga 500 Plus CPU 68000, 7.14 MHz, 1 Mb RAM	15350.- Kčs
AMIGA 600 7 MHz, 1 MB RAM	14990.- Kčs
AMIGA 600-HD 7 MHz, 1 MB RAM, 20MB Hard disk	20990.- Kčs
Color monitor 1084 S	10800.- Kčs
Color monitor 1084 S Black	11100.- Kčs
Color monitor 1085 S	9990.- Kčs
Rozšíření paměti A 501, 512 kB Pouze pro A 500, včetně hodin	1750.- Kčs
Rozšíření paměti A 501+, 1 MB Pouze pro A 500+	3750.- Kčs
HF modulátor	990.- Kčs
Hard disk A 590-20 Mb Rozšíření paměti až o 2 MB	15950.- Kčs
Rozšíření paměti do A 590-1Mb	2550.- Kčs
Hard disk GVP 52 MB pro A 500 Rozšíření paměti o 2, 4 a 8 MB	16900.- Kčs
Hard disk GVP 105 MB pro A 500 Rozšíření paměti o 2, 4 a 8 MB	22500.- Kčs
Rozšíření paměti pro HD GVP - 1Mb	2550.- Kčs
PC 286 HW emulátor Karta do HD GVP	12590.- Kčs
Disketová jednotka A 1011-3,5"	4450.- Kčs
Monochrom monitor A 2024 15"	8150.- Kčs
DSS-stereo dig. sound sampler Výrobek firmy GVP	2690.- Kčs
CDTV Multimedia 1MB RAM, 550 MB CD ROM	25900.- Kčs
Amiga CDTV Včetně klávesnice, myši a ext. disketové jednotky A 1411	31900.- Kčs
Infra myš k CDTV	2590.- Kčs
Trackball controller	3990.- Kčs
Amiga 2000 8 MHz, 1 Mb RAM	26900.- Kčs
Hard disk GVP 52 MB pro A 2000 Rozšíření paměti o 2, 4 a 8 MB	14990.- Kčs
Hard disk GVP 105 MB pro A 2000 Rozšíření paměti o 2, 4 a 8 MB	19990.- Kčs
Hard disk GVP 200 MB pro A 2000 Rozšíření paměti o 2, 4 a 8 MB	36990.- Kčs

A 2620 68020/2MB/68881	24900.- Kčs
Turbo karta	
A 2630 68030/2MB/68882	27900.- Kčs
Turbo karta	
AS 214 Kickstart 2.0/A 2000	4250.- Kčs
Amiga 3000-25,2 Mb, 50 Mb HD	82590.- Kčs
Amiga 3000-25,2 Mb, 100 Mb HD	99990.- Kčs
Amiga 3000T-25, 5 Mb, 100 Mb HD	114450.- Kčs
Amiga 3000T-25, 5 Mb, 200 Mb HD	131950.- Kčs
Amiga 3000 UX-25 5 Mb, 100Mb HD UNIX	147950.- Kčs
C 1950 Color monitor	18150.- Kčs
A 3000 G-FORCE 040 68040 28 MHz, 40ns RAM	69900.- Kčs
VD 2001 Dig. real. čase 16 mil barev	65900.- Kčs
Joystick SJ 119	159.- Kčs
SJ 122	210.- Kčs
SJ 124	339.- Kčs
SJ 126	450.- Kčs
Tiskárna Star LC 20	7890.- Kčs
Star LC 24-200	16500.- Kčs
Star LC 24-15 A3	16990.- Kčs
Páska do tiskárny LC 10, LC 20	109.- Kčs
Podložka pod myš	97.- Kčs
Diskety: Commodore 5,25" DD	169.- Kčs
NoName 3,5" DD	207.- Kčs
Diskbox 3,5"-80ks	259.- Kčs
Commodore C 64 II	4850.- Kčs
VC 1530 magnetofon	849.- Kčs
VC 1541 II floppy disk	5150.- Kčs
Final Cartridge pro C 64	1400.- Kčs
Paralelní kabel AMIGA	195.- Kčs

KNIHY:
Amiga Dos v češtině 79.- Kčs
Assembler 165.- Kčs

Uvedené ceny jsou s daní!
Ceny platí do příštího zveřejnění!
Vybrané zboží zasláme poštou na dobríku do tří
týdnů (Poštovné hradí zákazník).
Na dodávku je roční záruka,
pozáruční servis zajištěn!
Podepsané objednávky zaslejte na adresu redakce.